

A KSH jelenti 2018. I. negyedév

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

A KSH JELENTI
GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

2018. I. negyedév

Budapest, 2018

© Központi Statisztikai Hivatal, 2018

ISSN 1219–6754

A kézirat lezárásának dátuma: 2018. június 1.

Felelős kiadó: Dr. Vukovich Gabriella elnök

Felelős szerkesztő: Bódiné Vajda Györgyi fősztályvezető

Nyomdai Kivitelezés: Xerox Magyarország Kft. – 2018.054

TARTALOM

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2018. JANUÁR–MÁRCIUS	5
Összefoglalás.....	5
RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS	10
<i>Makrogazdasági folyamatok</i>	10
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok.....	10
Külkereskedelem	18
<i>Ágazati teljesítmények.....</i>	24
Ipar	24
Energia.....	29
Építőipar.....	31
Lakásépítés, ingatlanforgalom	32
Kiskereskedelem	33
Turizmus, vendéglátás.....	36
Szállítás, közlekedés.....	37
<i>Termelői és fogyasztói árak</i>	40
Mezőgazdasági termelői árak.....	40
Ipari, építőipari termelői árak	41
Fogyasztói árak	42
<i>Társadalmi és jövedelmi folyamatok</i>	46
Demográfiai helyzet.....	46
Munkaerőpiac, keresetek	48
Személyes közúti közlekedési balesetek.....	57
FÜGGELÉK	58

Megjegyzések

Az adatok forrása, ahol más megjegyzés nincs, a KSH adatgyűjtése.

A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A kerekített részadatok összegei eltérhetnek az összesen adattól.

Az indexek, ahol más megjegyzés nincs, összehasonlító áron szerepelnek. Az évközi havi, illetve negyedéves adatok általában előzetesnek tekintendők, a későbbiek során módosulhatnak.

A nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok esetében Magyarország adatait a többi országgal összehasonlítható módszer alapján számítva közöljük.

Jelmagyarázat:

- = a jelenség nem fordult elő
- .. = az adat nem ismeretes
- 0 = a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
- x = a mutató nem értelmezhető
- + = előzetes adat
- R = revidált adat
- , | = a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2018. JANUÁR–MÁRCIUS

Összefoglalás

Makrogazdasági folyamatok

- A hazánk külső gazdasági környezetéhez tartozó országokat 2018. I. negyedévben gazdasági bővülés jellemezte. Az előzetes adatok alapján az **Európai Unió** tagországainak együttes GDP-je 2,4%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit.¹ A növekedési ütem mértéke kissé lassult a korábbi negyedévekhez képest.
- 2018 elején folytatódott az öt éve tartó konjunktúra a magyar gazdaságban: a **GDP volumene** – az első becslés szerint – **2018 I. negyedévében 4,4%-kal emelkedett** az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- A magyar gazdaság I. negyedévi teljesítménynövekedésének egyik forrása a felhasználási oldalon a beruházási teljesítmény bővülése volt, mivel folytatódott az elmúlt év egészét jellemző dinamikus növekedés. A **nemzetgazdasági beruházások** volumene 17%-kal meghaladta a 2017. I. negyedévit. A beruházási aktivitás a legtöbb nemzetgazdasági ágban nőtt. Anyagi-műszaki összetétel szerint a volumennövekedés az építési beruházások körében 26, a gép- és berendezésberuházásokéban 10% volt.
- A **külkereskedelmi termékforgalomban** 2018. I. negyedévben – az első becslés szerint – a kivitel **értéke** 26,1 milliárd eurót tett ki, 3,4%-kal többet, mint 2017 első három hónapjában. A behozatal értéke 24,0 milliárd euró volt, 3,9%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. 2018 I. negyedévében az aktívum 2,1 milliárd eurót tett ki, az egyenleg 54 millió euróval romlott a tavalyi év ugyanezen időszakához képest.
- A részletesen feldolgozott, 2018. január–februári adatok szerint a **külkereskedelmi termékforgalom volumene** exportban 8,4, importban 7,8%-kal bővült 2017 ugyanezen időszakához viszonyítva.
- 2018 I. negyedévében Magyarország – turizmussal együtt számított – **szolgáltatásexportja** 5,6 milliárd, **-importja** 3,6 milliárd eurót tett ki. A bevételek 4,6%-kal növekedtek, a kiadások 2,8%-kal csökkentek 2017 azonos

¹ Szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok szerint. Forrás: Eurostat.

időszakához viszonyítva. Szolgáltatás-külkereskedelmünk egyenlege 2,0 milliárd eurós többlettel zárta az év első három hónapját, ami 348 millió eurós javulást jelent a tavaly ilyenkorhoz képest.

Ágazati teljesítmények

- Az ipar, építőipar, kiskereskedelem és turizmus teljesítménye emelkedett 2018. I. negyedévben, amiben a belső gazdasági tényezők voltak a meghatározóak. A külföldi kereslet alakulása a turizmus területén hozzájárult a növekedéshez, ugyanakkor az ipar esetében kedvezőtlenül hatott.
- 2018 I. negyedévében az **ipari termelés** volumene 2,5%-kal meghaladta az egy évvel korábbiét. A növekedést támogatta a belföldi értékesítések 5,9%-os bővülése, az export volumene ellenben 0,2%-kal mérséklődött.
- Az **építőipari termelés** 2018 I. negyedévében összehasonlító áron számítva 19%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül a termelési érték kétharmadát képviselő épületek építése 18, az egyharmad részt adó egyéb építményeké 21%-kal bővült.
- A negyedéven belül egyenetlen volt az építőipari kibocsátás növekedése. Az első két hónapban folytatódott az elmúlt év egészét jellemző lendület: januárban 43, februárban 26%-kal haladta meg az építőipari termelés volumene az egy évvel korábbiét, amit márciusban szerény, 1,4%-os növekedés követett.
- 2018 I. negyedévében 3394 új **lakás épült**, a **kiadott építési engedélyek és egyszerű bejelentések alapján építendő lakások száma** 9850 volt. Az előző év azonos időszakához képest a használatba vett új lakások száma 65, az építési engedélyek és bejelentések száma 3,4%-kal nőtt.
- A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** volumene az I. negyedévben 7,8%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. A naptárhatástól megtisztított adatok szerint 7,3%-os volt az emelkedés.
- 2018 január–márciusában a **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek és a vendégéjszakák száma egyaránt 11%-kal emelkedett. A külföldi vendégek 8,2, a belföldiek 14%-kal több vendégéjszakát vettek igénybe az egy évvel korábbihoz képest.
- 2018 első három hónapjában a **vendéglátóhelyek eladási forgalmának** volumene 4,2%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke összességében 236 milliárd forintot tett ki.
- 2018. I. negyedévben a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 5,1%-kal alacsonyabb volt, mint 2017 hasonló

időszakában. A csökkenés túlnyomórészt az átlagos szállítási távolság rövidebbé válásával magyarázható, mivel a szállított tömeg mindössze 0,5%-kal mérséklődött.

- 2018. január–márciusban 70 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 18%-kal többet, mint 2017 ugyanezen időszakában.

Termelői és fogyasztói árak

- 2018. január–márciusban a magyar gazdaságban nőttek az árak. Ehhez hozzájárult a fokozott bérkiáramlás mellett az (elsősorban élelmiszeripari) alapanyagok drágulása is.
- 2018. január–márciusban a **mezőgazdasági termelői árak** 1,3%-kal nőttek az egy évvel korábbihoz képest, a növényi termékek (0,9%) és az élő állatok és állati termékek ára (1,9%) is magasabb lett.
- A **mezőgazdasági ráfordítási árak** az I. negyedévben 2,0%-kal voltak magasabbak, mint az előző év azonos időszakában, ami a folyó termelőfelhasználás árszínvonalának 1,2 és a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 6,5%-os emelkedéséből adódott.
- 2018 I. negyedévében összességében az **ipari termékek** 3,6%-kal kerültek többre, mint 2017 I. negyedévében, amihez a leginkább a járműipari cikkek áremelkedése járult hozzá.
- Az **építőipar termelői árai** 2018 I. negyedévében átlagosan 8,2%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva.
- **2018. január–áprilisban a fogyasztói árak** átlagosan 2,1%-kal magasabbak voltak az egy évvel korábbinál.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- 2018. I. negyedévét kevesebb **halálozás** és csökkenő **természetes fogyás** jellemezte: 2017 azonos időszakához viszonyítva kismértékben, 1,9%-kal mérséklődött az **élveszülések** száma, ugyanakkor ezt meghaladón, 6,0%-kal csökkent a halálozásoké, ennek következtében a természetes fogyás 11%-kal, 1933 fővel kevesebb volt a 2017. I. negyedévinél.
- 2018 I. negyedévében tovább javultak a **munkaerőpiaci** mutatók: többen dolgoztak és kevesebben voltak munkanélküliek, így a gazdaságilag aktívak száma és aránya gyarapodott, miközben az inaktívaké mérséklődött. A 15–64 évesek körében a foglalkoztatottsági ráta 68,7, a munkanélküliségi ráta 3,9% volt.

- 2018 I. negyedévében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten átlagosan **bruttó** 316 300 forintot kerestek, ez 12,4%-kal felülmúlta az egy évvel korábbi. A **nettó átlagkereset** családi adókedvezménnyel együtt becsült összege 218 900 forintot tett ki, míg a kedvezmény nélküli nettó kereseti átlag szintén 12,4%-kal, 210 300 forintra nőtt.
- 2018 I. negyedévében 3019 **személy sérüléssel közúti közlekedési baleset** történt, 4,0%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. A balesetekben összesen 4057 ember **sérült**, közülük 121-en **életüket veszítették**, 924-en súlyosan megsérültek. A balesetek 7,9%-át, 239 balesetet okoztak **ittas** állapotban.

Összefoglaló adatok

Mutató	2017	2017. II. negyedév	2017. III. negyedév	2017. IV. negyedév	2018. I. negyedév
Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %					
Bruttó hazai termék (GDP)	4,0	3,3	3,9	4,4	4,4 ^{a)}
Beruházás	16,7	21,7	12,5	14,4	17,3
A háztartások tényleges fogyasztása	4,1	3,6	4,8	5,2	..
A GDP százalékában					
Kormányzati szektor nettó hitelnyújtása, -felvétele	-2,0	-0,5	-3,8	-6,3	..
Ezer darab					
Az épített lakások száma	14,4	2,9	3,0	6,4	3,4
Mutató	2017	2017. október–december	2017. november–2018. január	2017. december–2018. február	2018. január–2018. március
A 15–64 éves népességen belül, %					
Munkanélküliségi ráta	4,2	3,8	3,8	3,9	3,9
Foglalkoztatási arány	68,2	68,8	68,7	68,7	68,7
Mutató	2017	2018. január	2018. február	2018. március	2018. január–március
Száma, fő ⁺					
Élveszületések ⁺	91 600	7 786	6 839	7 106	21 731
Halálozások ⁺	131 700	11 605	11 977	13 041	36 623
Természetes szaporodás/fogyás ⁺	-40 100	-3 819	-5 138	-5 935	-14 892
Millió euró					
Külkereskedelmi termékforgalom					
behozatali értéke	92 499	7 769	7 702	8 566	24 037 ⁺
kiviteli értéke	100 581	8 467	8 543	9 124	26 134 ⁺
egyenlege	8 082	698	841	558	2 097 ⁺
Változás az előző év azonos időszakához képest, %					
Behozatal volumene	8,2	10,3	5,5	..	7,8 ^{a)}
Kivitel volumene	5,8	11,1	6,0	..	8,4 ^{a)}
Mezőgazdasági termelői árak	5,6	2,1	4,9	2,5	1,3
Ipari termelés volumene	4,8	6,7	4,1	-2,4	2,5
Ipar belföldi értékesítésének volumene	3,6	0,2	10,0	8,0	5,9
Ipari exportértékesítés volumene	5,3	4,8	-0,4	-4,1	-0,2
Feldolgozóipari új rendelések volumene	-	12,2	5,7	-5,0	-
Ipari termelői árak	3,3	3,3	3,9	3,5	3,6
Építőipari termelés volumene	29,6	42,6	26,4	1,4	19,0
Kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene	5,0	7,8	6,6	8,7	7,8
Kereskedelmi szálláshelyek					
összes vendégei	6,9	10,6	9,5	13,1	11,2
összes vendégéjszakái	7,7	10,1	8,5	13,1	10,8
Alkalmazásban állók létszáma ⁺	1,6	1,2	1,4	2,2	1,6
Bruttó átlagkereset, nominális ⁺	12,9	13,8	11,9	11,3	12,4
Nettó átlagkereset, nominális ⁺	12,9	13,8	11,9	11,3	12,4
Fogyasztói árak ^{b)}	2,4	2,1	1,9	2,0	2,0

^{a)} 2018. január–február.

^{b)} 2018. április: 2,3%.

RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS

Makrogazdasági folyamatok

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok²

A világgazdaság 2018 I. negyedévében bővült, a fejlettebb országokat tömörítő OECD egészére számított GDP volumene 2,6%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A globális gazdasági hangulatra kihatott az Egyesült Államok külgazdasági politikája, többek között az, hogy a tengerentúli ország márciusban megemelte néhány termékkörre az importvámokat.

A magyar gazdaságban 2018 elején folytatódott az öt éve tartó konjunktúra, a **GDP volumene** – az első becslés szerint – **2018 I. negyedévében 4,4%-kal emelkedett** az egy évvel korábbihoz képest. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított indexek szerint a gazdasági teljesítmény az előző év azonos időszakához viszonyítva – az uniós átlagnál nagyobb mértékben – 4,7, az előző negyedévhez képest 1,2%-kal bővült.

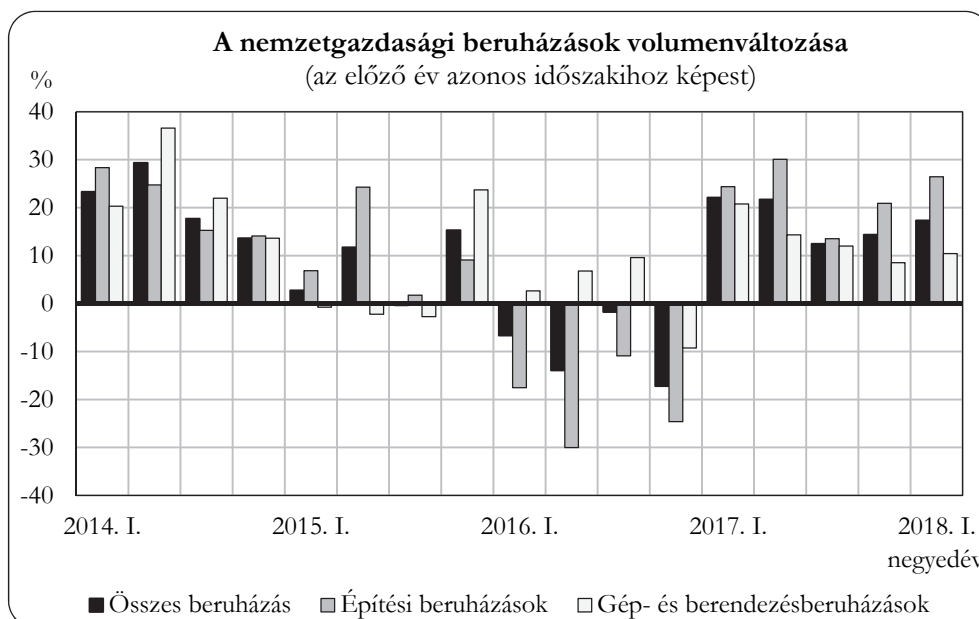
² Források: Európai Központi Bank; Eurostat; FAO; Fed; Magyar Nemzeti Bank; National Bureau of Statistics of China; Nemzetközi Valutaalap; OECD; U.S. Energy Information Administration.

1. ábra

A bővüléshez leginkább a piaci alapú szolgáltatások járultak hozzá. A felhasználási oldalon a beruházási teljesítmény alakulása segítette a gazdasági növekedést: a **nemzetgazdasági beruházások** volumene 2018 I. negyedévében 17%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest, a beruházási aktivitás a legtöbb nemzetgazdasági ágban nőtt. Anyagi-műszaki összetétel szerint vizsgálva az építési beruházások volumene növekedett nagyobb mértékben (26%-kal), a gépek, berendezések körében 10%-os bővülés valósult meg.

2. ábra

Az uniós forrásból finanszírozott beruházások jelentős szerepet töltek be a nemzetgazdaság egészére jellemző növekedésében. A fejlesztések felét megvalósító, **legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások** körében 1,1%-kal mérséklődött, a 12%-át teljesítő **költségvetési szerveknél** 65%-kal nőtt a beruházások volumene.

A nemzetgazdaság legtöbb területén nőtt a beruházási teljesítmény az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A legnagyobb súlyú nemzetgazdasági ágak közül a leginkább az **ingatlanügyletek** beruházásai nőttek (45%-kal), ahol a lakásépítések mellett a bérbeadási célú ingatlanfejlesztések is növekedtek. A **szállítás, raktározás** beruházásainak volumene 9,4%-kal nőtt, ami a közútfelújítások mellett a helyi és távolsági tömegközlekedésben megvalósult fejlesztéseknek is köszönhető. A nemzetgazdaság legjelentősebb beruházó területének számító (a tárgynegyedévben a háromtizedét adó) **feldolgozóipar** beruházási teljesítménye – két éven át tartó növekedés után – ez év I. negyedévében lényegében stagnált (-0,2%) az egy évvel korábbihoz képest, amiben a magas bázisnak és egyes nagy értékű projektek lezárulásának egyaránt szerepe volt. A feldolgozóipar részterületeinek mintegy felében nőttek a fejlesztések, a legnagyobb mértékben a kokszyártás, kőolajfeldolgozásban. Ugyancsak kiemelkedő volt a beruházási volumen növekedése a vegyi anyag, termék gyártásában, a gumi-, műanyag- és építőanyag-iparban, valamint a gép, gépi berendezés gyártásában is. Az ipari termelésben jelentős szerepet betöltő járműgyártás investíciói ugyancsak számottevően bővültek. A jelentős koncentráció mértékét jelzi, az előbbi

három nemzetgazdasági ágban – a feldolgozóiparban, az ingatlanügyletekben és a szállítás, raktározásban – együttesen az I. negyedévi beruházások 57%-a realizálódott, ez az érték azonban főleg a feldolgozóipar súlyának csökkenése következtében 2,3 százalékponttal alacsonyabb az egy évvel korábinál.

1. tábla

A 10 legnagyobb* beruházó nemzetgazdasági ág beruházási teljesítménye

Nemzetgazdasági ág	2017. I. negyedév		2018. I. negyedév	
	meg- oszlás	volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest	meg- oszlás	volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Nemzetgazdaság összesen	100,0	22,1	100,0	17,3
Ezen belül:				
Feldolgozóipar	35,5	23,0	29,8	-0,2
Ingtanügyletek	13,9	8,7	17,9	44,9
Szállítás, raktározás	10,2	46,2	9,5	9,4
Kereskedelem	7,1	7,0	6,6	8,3
Közigazgatás	4,2	14,1	6,2	75,4
Mezőgazdaság	6,2	39,1	5,2	-1,8
Információ, kommunikáció	3,7	17,9	3,5	21,3
Adminisztratív szolgáltatás	3,5	68,9	3,5	19,5
Energiaipar	3,3	39,1	3,0	6,7
Művészet és szabadidő	1,9	39,8	2,8	68,3

* A 2018. I. negyedévi adatok alapján.

A további nemzetgazdaság ágak közül a **kereskedelemben** – főként új üzletek építése és meglévők korszerűsítése következtében – 8,3%-kal nőtt, a **mezőgazdaságban** – elsősorban a kisvállalkozások csökkenő munkagép-beszerzései hatására – 1,8%-kal mérséklődött a fejlesztések volumene. A **művészet, szórakoztatás, szabadidő** nemzetgazdasági ág beruházásainak jelentős növekedését (68%) a sporttal és a kultúrával kapcsolatos nagyberuházások határozták meg. Az **építőipari** gazdasági szervezeteknél a kedvező konjunktúra állt a 36%-os bővülés hátterében, az **információ, kommunikáció** területén digitális hálózatépítésekkel, mobiltelefonos szolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztések, a **vendéglátásban** ismét szállodaépítések és -felújítások játszottak leginkább szerepet a 21, illetve a 15%-os növekedésben.

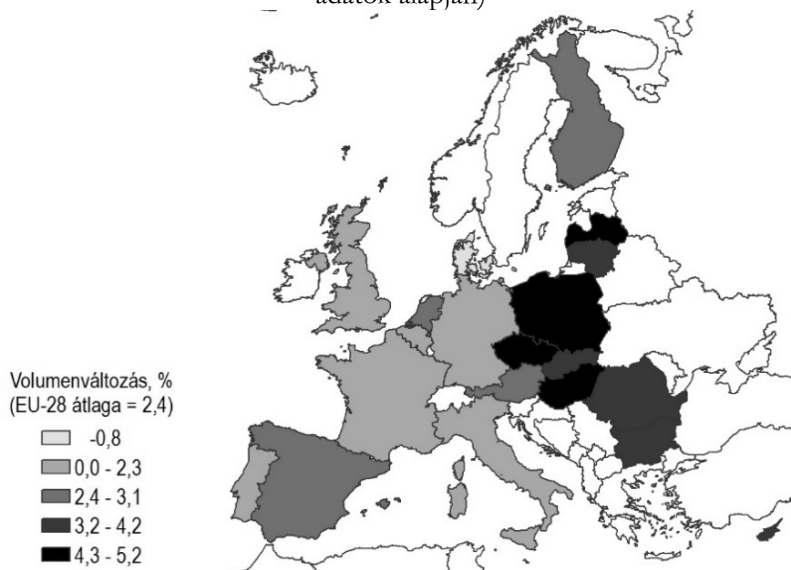
A nagyrészt költségvetési finanszírozású területeken a beruházások az átlagot jóval meghaladó mértékben bővültek, elsősorban az uniós forrásból történő fejlesztések következtében. A **közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás** területén – rendvédelmi, honvédelmi és katasztrófavédelmi beruházásoknak is köszönhetően –

75, a **humán egészségügyi, szociális ellátásban** – elsősorban a fekvőbeteg-ellátáshoz kötődően – 74, az **oktatásban** – főként a felsőoktatáshoz kötődő fejlesztések miatt – 71%-kal haladta meg a beruházások volumene az egy évvel korábbit.

Az előzetes adatok alapján az **Európai Unió³ (EU-28)** tagországainak együttes GDP-je 2018. I. negyedévben 2,4%-kal⁴ nagyobb volt az előző év azonos időszakánál. A növekedési ütem kissé lassult a korábbi negyedévekhez képest. Az unió legnagyobb nemzetgazdaságának számító Németország gazdasága 2,3%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Franciaország, Olaszország és az Egyesült Királyság gazdasága szintén bővült (2,1, 1,4, illetve 1,2%-kal), de a növekedés mértéke alacsonyabb volt az uniós átlagnál. A legdinamikusabb bővülést a 2004 óta csatlakozott tagországok érték el, a leginkább Lettország (5,2%) és Lengyelország (4,9%) teljesítménye növekedett. Hazánk a 3. a rangsorban, a többi visegrádi ország közül Csehországban a GDP volumene 4,5, Szlovákiában 3,6%-kal lett magasabb.

3. ábra

A GDP volumenváltozása az EU-28-tagállamokban, 2018. I. negyedév*
(az előző év azonos időszakához képest, szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok alapján)

* A kézirat lezárásának időpontjában az adatok 20 tagországra és az EU egészére álltak rendelkezésre.
Forrás: az Eurostat adatbázisa.

³ A kézirat lezárásának időpontjában a 2018. I. negyedévi gazdasági teljesítményre vonatkozó adatok 20 tagországra és az EU egészére álltak rendelkezésre. Az Európai Unió gazdasági folyamatait meghatározó mutatók (ipar, ipari termelői árak, kiskereskedelem, munkaerőpiac, fogyasztói árak) alakulásáról az adott témakör részletes áttekintésében olvashat.

⁴ Az EU-28 és a tagországok adatai szezonálisan és naptárhatással kiigazítottak, kivéve Szlovákiáé, ami csak szezonális kiigazítást tartalmaz.

Az **eurózóna** teljesítménye valamivel gyorsabban nőtt (2,5%), mint az EU-28 egésze (2,4%), miután az Egyesült Királyság gazdasága az elmúlt 5 év leglassabb növekedését érte el, Dániáé pedig – az uniós tagországok közül egyedüliként – csökkent (0,8%-kal). (Az Egyesült Királyság gazdasági teljesítményét a magas bázis mellett a Brexit is befolyásolhatta.) A térség teljesítményére az Európai Központi Bank (EKB) monetáris lazítást középpontba helyező politikája is hatással van. Az inflációs céltól⁵ elmaradó fogyasztóiár-emelkedés mellett az eurózóna jegybankja az alapkamat mértékén (0,00%) nem változtatott. (Ez is hozzájárul az alacsony kamatkörnyezethez Magyarországon.)

Az **Egyesült Államok**⁶ gazdasági teljesítményének növekedése 2018. I. negyedévben tovább gyorsult, 2,9%-os volt az egy évvel korábbihoz képest. Az észak-amerikai országot már közel két éve az egyre dinamikusabb növekedés jellemzi, amihez hozzájárulnak az adórendszer reformjának hatásai is. 2018. I. negyedévben a bruttó állóeszköz-felhalmozás és a kormányzati fogyasztási kiadások élénkülése (4,0, illetve 1,1%) segítette a gazdasági növekedés gyorsulását, emellett a háztartások fogyasztása 2,6%-kal emelkedett. Az export és az import volumennövekedése (4,3, illetve 4,2%) hasonló mértékű volt. A termelési oldalon az ipari termelés növekedése szintén tovább fokozódott, 3,3%-kal meghaladta az egy évvel korábbi. A gazdasági élénkülés következtében a munkanélküliek aránya alacsony (2018. I. negyedévben 4,1% volt), a fogyasztói árak emelkedése (2,2%) pedig gyorsult a korábbi negyedévekhez képest. Ezzel párhuzamosan a jegybank szerepét betöltő Fed, részben kamatemelés formájában, szigorított a monetáris politikán.

2018. I. negyedévben – az import terén az egyik legfontosabb külkereskedelmi partnerünknek számító – **Kínában** a GDP volumene 6,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbi. (A gazdasági teljesítmény 2014 III. negyedéve óta hasonló ütemben, 6,7–7,2%-kal bővül.) A nemzetgazdaság főbb területein emelkedett a hozzáadott érték, közülük a feldolgozóiparé 6,7, a kereskedelemé 6,8-kal nőtt az előző évhez viszonyítva. Az ázsiai ország exportforgalma – folyó áron – 7,4, importforgalma 12%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

Japán⁷ gazdasági teljesítménye 2018. I. negyedévben 1,0%-kal haladta meg az egy évvel korábbi, ez az elmúlt másfél év legvisszafogottabb emelkedése. A háztartások fogyasztása és a kormányzati fogyasztási kiadások alig bővültek (egyenként 0,3%-kal), a bruttó állóeszköz-felhalmozás volumennövekedése (1,2%) is lanyhult. A japán gazdaság termékei és szolgáltatásai iránti külső kereslet továbbra is élénk maradt, az export

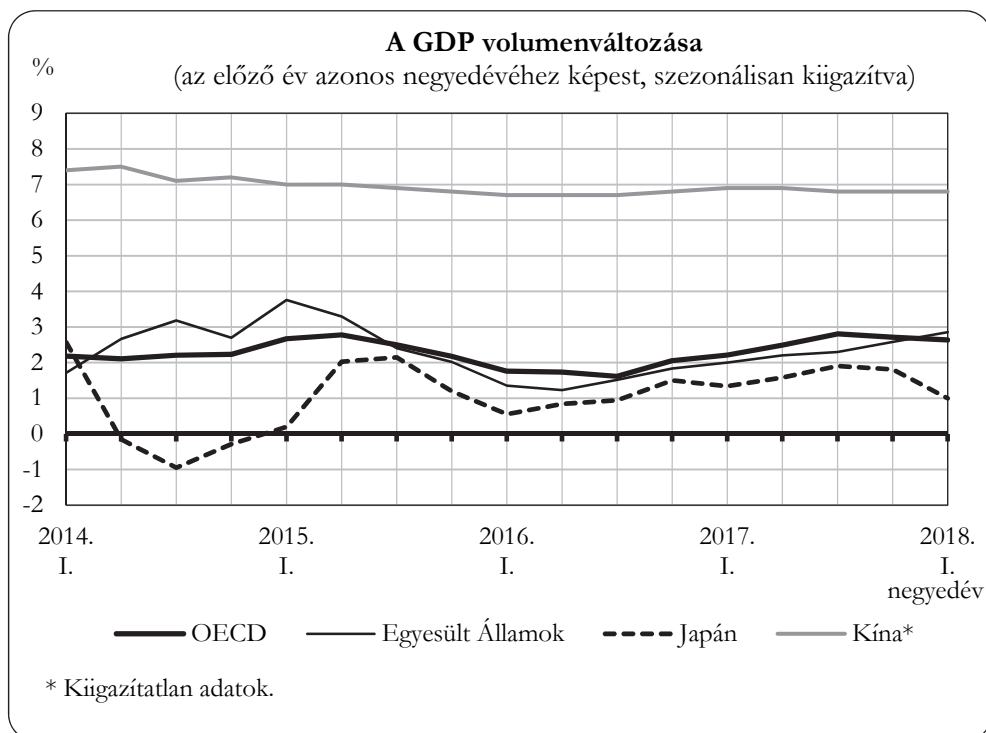
⁵ Az Európai Központi Bank középtávú célként 2% körüli inflációs szint elérését határozta meg.

⁶ Az Egyesült Államokra vonatkozó GDP-adat és annak részei szezonálisan kiigazítottak.

⁷ A Japánra vonatkozó GDP-adat és annak részei szezonálisan kiigazítottak.

volumene 4,9%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A gazdasági folyamatokkal összhangban az ipari termelés 2,5%-kal, a korábbi negyedévekhez képest kisebb ütemben emelkedett. A fogyasztói árak átlagosan 1,3%-kal haladták meg az egy évvel korábbit, ennél nagyobb mértékű inflációra 2015 I. negyedévében volt utoljára példa.

4. ábra

2018 I. negyedévében a **forint átlagárfolyama** az euróval szemben kismértékben, 0,6%-ot veszített értékéből, ugyanakkor az amerikai dollárral szemben 13%-kal erősödött.

2. tábla

Árfolyamok, 2018. I. negyedév

Megnevezés	Árfolyam					Átlagárfolyam	
	időszak elején	minimum értéke	maximum értéke	időszak végi		értéke	változása az előző év azonos időszakához képest, %
				értéke	változása az előző év azonos időszakához képest, %		
Forint/amerikai dollár	256,46	247,76	259,39	253,94	-12,0	253,05	-12,8
Forint/euró	309,57	308,33	314,28	312,55	1,2	311,03	0,6
Brent (amerikai dollár/hordó)	66,65	61,94	71,08	69,02	32,2	66,86	24,8

Forrás: Eurostat, Magyar Nemzeti Bank, U.S. Energy Information Administration.

2018 I. negyedévben a globális **nyers- és alapanyagpiacokat** alapvetően magasabb árak jellemezték, mint egy évvel korábban, ami hozzájárult a termelői árak emelkedéséhez a nemzetgazdaságok többségében, közte hazánkban is. Az Európában irányadó **Brent** árát jellemző, 2017 júniusában kezdődött erőteljes emelkedő tendencia 2018 januárban megtorpant, amikor több mint hároméves csúcsra emelkedett a kőolaj hordónkénti ára (71,08 dollár). 2018. március végén egy hordó olajért 69,02 dollárt fizettek, január–márciusban a Brent piaci átlagára (66,86 dollár/hordó) összességében 25%-kal magasabb az egy évvel korábbi, alacsony szintnél. (Ennek ellenére Magyarországon az üzemanyagok fogyasztói ára január–márciusban átlagosan 1,8%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.)

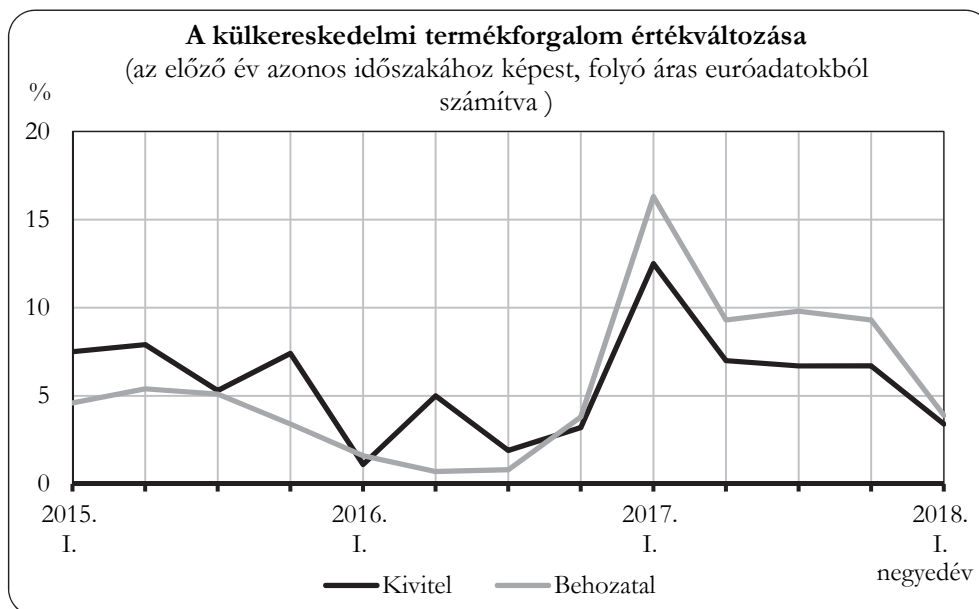
Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezete (FAO) számításai szerint a **globális élelmiszerárak**⁸ 2018 I. negyedévében átlagosan 1,7%-kal mérséklődtek az egy évvel korábbihoz képest. A termékcsoportok közül a legnagyobb mértékben (31%-kal) a cukor ára esett vissza, a tendencia több mint fél éve tart. (Ezzel párhuzamosan a cukor hazai fogyasztói ára is számottevően, 15%-kal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakánál.) Az olajok és a tejtermékek ára szintén csökkent (10, illetve 1,5%-kal), ugyanakkor a gabonafélék és a húsfélék átlagára nőtt (8,6, illetve 4,8%-kal).

⁸ A FAO az élelmiszerár-indexen belül alindexeket tesz közzé a gabonafélék, az olajok, a cukor, a tejtermékek, valamint a húskészítmények árváltozásáról. Az indexeket 55 nyersanyag áralakulása alapján állítják össze és havonta jelentetik meg.

Külkereskedelem

A külkereskedelmi termékforgalomban 2018. I. negyedévében – az első becslés szerint – a kivitel **értéke** 26,1 milliárd eurót tett ki, 3,4%-kal nagyobb összeget, mint egy évvel korábban. A behozatal értéke 24,0 milliárd euró volt, 3,9%-kal meghaladta a 2017. I. negyedévit. A külkereskedelmi többlet 2,1 milliárd eurót tett ki, 54 millió euróval kevesebbet a 2017. első három havinál. Az aktívum a 2018. I. negyedévinél legutóbb 2014 I. negyedévében volt kisebb, a külkereskedelem növekedési üteme pedig néhány százalékponttal elmaradt a 2011–2018. évek I. negyedéveire számított átlagos – mintegy 6%-os – bővülési ütemtől.

5. ábra

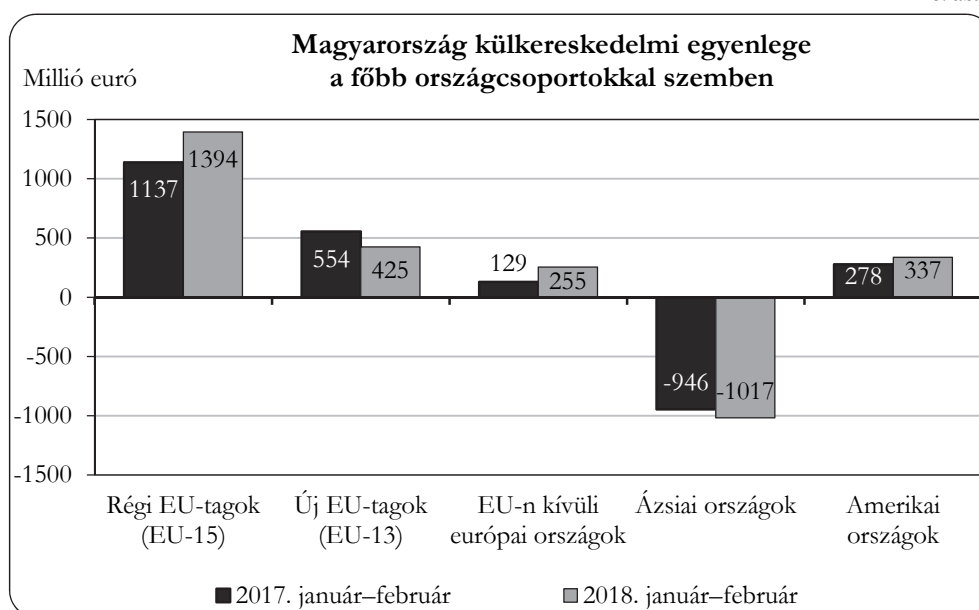
A részletesen feldolgozott, **2018. január–februári** adatok szerint a külkereskedelmi termékforgalom **volumene** exportban 8,4, importban 7,8%-kal nőtt 2017 azonos időszakához viszonyítva. A kivitel értéke az első két hónapban 17,0 milliárd, a behozatalé 15,5 milliárd euró volt, 7,7, illetve 6,9%-kal meghaladták az egy évvel korábbi értékeket.

2018. január–februárban a forgalom **forintban mért árszínvonala** és a **cserearány** is alig változott az egy évvel korábbihoz képest. Számszerűen a kivitel forintárszínvonala 0,1, a behozatalé 0,3%-kal maradt el az egy évvel ezelőtől, a cserearány így 0,2%-kal javult. A **forint** az első két hónap átlagában az euróhoz képest

0,6%-kal leértékelődött, a dollárhoz viszonyítva viszont 13%-kal erősebb volt, mint 2017 ugyanezen időszakában.

A január–februári adatok alapján exportunk négyötödét, importunk több mint háromnegyedét az **Európai Unió tagországaival** bonyolítottuk le. Ebben a viszonylatban a forgalom euróértéke az átlagosnál gyorsabb ütemben bővült, a változás mértéke kivitelben 8,5, behozatalban 8,6% volt a 2017. január–februárhoz képest. A tagországokkal folytatott külkereskedelmünkben 1,8 milliárd eurós aktívum keletkezett az első két hónap során, ami az egyenleg 128 millió eurós javulását jelenti. Az összes termékforgalom 56%-át a régi tagállamokkal (EU-15) bonyolítottuk le, ebben a viszonylatban a kivitel euróértéke 8,7, a behozatalé 6,7%-kal bővült. A 2004 óta csatlakozott 12 új tagország viszonylatában ezzel szemben az import bővülése volt a dinamikusabb (14%), miközben az export euróértéke 7,9%-kal növekedett. Az uniós forgalomban keletkezett aktívum 77%-a a régi, a fennmaradó része az új tagállamok vonatkozásában keletkezett.

6. ábra

Az **Európai Unión kívüli országok** esetében kivitelünk euróértéke 4,4, a behozatalé 1,6%-kal nőtt 2017 első két hónapjához viszonyítva. Az egyenleg ebben a fő relációban is javult (82 millió euróval), de még így is hiányt mutat (280 millió euró). A mérlegjavulás legnagyobb részét az Európai Unión kívüli európai országokkal lebonyolított áruforgalom alakulásával magyarázható, amelynek egyenlege 126 millió euróval vált kedvezőbbé.

3. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása országcsoportok szerint,
2018. január–február**

(%)

Országcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	2017. január– február=100,0			2017. január– február=100,0		
Európai Unió (EU-28)	108,7	108,5	80,5	108,0	108,6	76,7
Régi tagállamok (EU-15)	109,0	108,7	58,0	106,1	106,7	54,7
Új tagállamok (EU-13)	107,6	107,9	22,5	113,4	113,7	22,0
EU-n kívüli országok	107,7	104,4	19,5	107,1	101,6	23,3
Ebből:						
Ázsiai országok	..	101,1	5,4	..	104,4	12,5
EU-n kívüli európai országok	..	107,9	8,8	..	98,7	8,0
Amerikai országok	..	105,6	4,3	..	95,0	2,5
Összesen	108,4	107,7	100,0	107,8	106,9	100,0

^{a)} Euróadatokból számítva.

A külkereskedelmünk több mint felét kitevő **gépek és szállítóeszközök** esetében az export volumene 9,2, az importé 7,0%-kal meghaladta a 2017. január–februárit. Az áru főcsoport kereskedelmének forintban számított árszínvona mérséklődött, kivitelben 1,3, behozatalban 1,5%-kal, ezáltal folytatódott a 2016–2017. évek egészére jellemző tendencia. Exportban a legnagyobb forgalmat a közúti járművekből, a második legjelentősebb értékű kereskedelmet a villamos gép, készülék és műszerekből bonyolítottuk le. Az importrangsor első két helyén is ez a két csoport szerepel, azonban ebben az irányban a nagyobb forgalom a villamos gép, készülék és műszereket illetően valósult meg. Ezeknek a termékcsoportoknak az euróban számított kivitele mintegy 9%-kal bővült, míg behozatalban a villamos gép, készülék és műszerek forgalma 16%-kal, a közúti járműveké 9,9%-kal nőtt. Az energiatechnológiai gépek és berendezések exportértéke ugyanakkor 2,2%-kal elmaradt a 2017. január–februáritól, forgalmuk az első két hónapban 1,5 milliárd eurót tett ki.

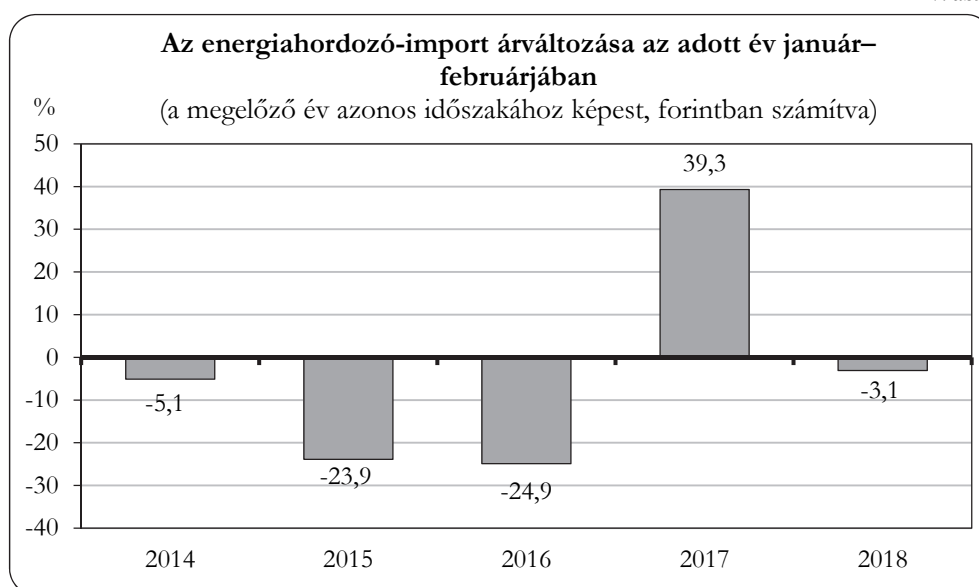
A külkereskedelmünk valamivel több mint egyharmadát jelentő **feldolgozott termékek** volumene kivitelben 6,5, behozatalban 13%-kal meghaladta a 2017. első két havat. Az ide tartozó csoportok közül a legnagyobb értékű árumozgás a forgalom mindkét irányában a gyógyszer és gyógyszerészeti termékekből valósult meg, amelyek folyó áron, euróban számított exportja 0,9%-kal mérséklődött, importja ugyanakkor tizedével emelkedett.

2018. január–februárban az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek** exportvolumene 6,7, az import 12%-kal nőtt 2017 azonos időszakához képest.

A legnagyobb forgalmú árucsoportot a gabona és gabonakészítmények jelentik, amelynek exportja – folyó áras, euróban számított adatok szerint – 3,1%-kal mérséklődött a tavaly január–februárhoz képest.

Az **energiahordozók** változatlan áron számított behozatala 15%-kal visszaesett, kivitele mintegy ötödével bővült 2017 január–februárjához mérten. Az energiahordozók forintban számított külkereskedelmi árszínvonala a forgalom mindkét irányában csökkent: behozatalban 3,1, kivitelben 11%-kal. A kereskedelem árszintje 2018. január–februárban a forgalom mindkét irányában 29%-kal volt alacsonyabb a 2012. január–februárinál.

7. ábra

Az energiahordozók közül mindkét irányban a kőolaj és kőolajtermékek forgalma volt a legnagyobb, melyek euróadatokból számított behozatala kissé mérséklődött (0,7%-kal), kivitele viszont közel harmadával nőtt.

4. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása árucsoportok szerint,
2018. január–február**

(%)

Árucsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	2017. január– február=100,0			2017. január– február=100,0		
Élelmiszerek, italok, dohány	106,7	110,0	7,0	112,4	112,9	5,4
Nyersanyagok	115,2	116,9	2,5	116,0	115,9	2,2
Energiahordozók	119,4	105,9	2,3	84,5	81,4	6,3
Feldolgozott termékek	106,5	107,5	32,9	113,0	114,3	38,2
Gépek és szállítóeszközök	109,2	107,1	55,3	107,0	104,8	47,8
Összesen	108,4	107,7	100,0	107,8	106,9	100,0

^{a)} Euróadatokból számítva.

Az **Európai Unió unión kívüli országokba irányuló exportja** 300 milliárd, az **onnan érkező importja** 317 milliárd eurót tett ki 2018. január–februárban. A kivitel értéke 4,0, a behozatalé 3,6%-kal haladta meg az egy évvel korábit, a deficit (17 milliárd euró) érdemben nem változott. Az export négy-, az import háromtizedét a gépek és szállítóeszközök tették ki, ezáltal a forgalom mindkét irányában a legfontosabb árucsoportot jelentik. A legnagyobb többlet azonban a vegyi áruk kereskedelmében keletkezett (27 milliárd euró), a legnagyobb hiány pedig az energiahordozók vonatkozásában (47 milliárd euró). Az EU legfontosabb kereskedelmi partnere exportban az Egyesült Államok, importban Kína volt. A behozatal és a kivitel együttes összegét tekintve az amerikai országgal 102 milliárd, az ázsiaival 96 milliárd euró értékű árucseré bonyolódott le az első két hónapban, összesítve az uniós külkereskedelem közel egyharmada. A **28 tagállam egymás közötti termékforgalma** 567 milliárd euró értékű volt az első két hónapban, 6,6%-kal több a tavaly ilyenkorinál.

2018 I. negyedévében Magyarország – turizmussal együtt számított – **szolgáltatásexportja** 5,6 milliárd, -importja 3,6 milliárd eurót tett ki. A bevételek 4,6%-kal növekedtek, a kiadások 2,8%-kal csökkentek 2017 azonos időszakához viszonyítva. Szolgáltatás-kereskedelmünk egyenlege 2,0 milliárd eurós többlettel zárta az év első három hónapját, ami 348 millió eurós javulást jelent a tavaly ilyenkorhoz képest.

Az export bővülése a **szolgáltatás csoportok** közül legnagyobb részét a szállítási szolgáltatások növekedésének hatására következett be. A csoporton belül dinamikusan

nőtt a légi szállítások exportjából származó bevétel. Az import mérséklődése leginkább az üzleti szolgáltatások csökkenésével, azon belül a személyes, kulturális és szórakoztatási szolgáltatások vásárlására fordított összeg visszaesésével magyarázható.

Az **országcsoportok** közül az EU-val lebonyolított kereskedelem egyenlege 1,4 milliárd eurós aktívumot mutatott, 251 millió euróval többet, mint 2017 január–márciusában. A mérlegjavulás annak hatására következett be, hogy az export euróértéke 6,9, az importé viszont mindössze 0,4%-kal bővült.

Az **Európai Unió szolgáltatás-külkereskedelmi forgalma 2018 I. negyedében** exportban 209 milliárd, importban 169 milliárd euró volt. A bevételek 2017. január–márciusához képest 3,9%-kal nőttek, a kiadások 0,6%-kal mérséklődtek. Az egyenleg 41 milliárd eurós többlettel zárta az I. negyedévet, a mérleg 9 milliárd euróval javult a megelőző év azonos időszakához képest.

Ágazati teljesítmények

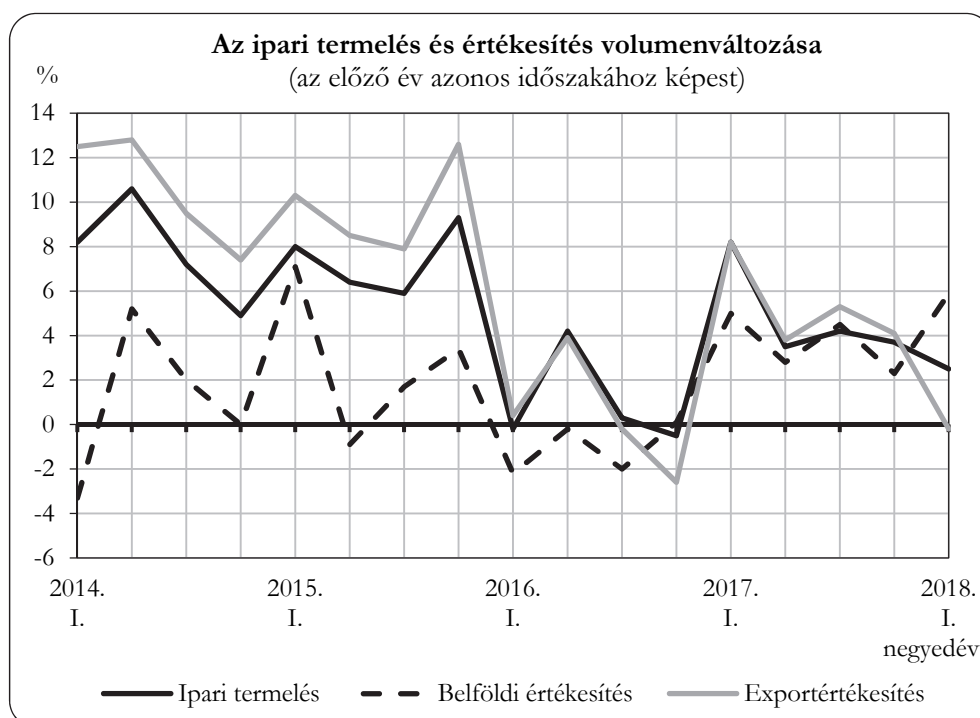
Ipar

Hazánk gazdasági teljesítményét az ipari termelés alakulása nagymértékben befolyásolja. A feldolgozóipart, az energiaipart és a bányászatot magába foglaló ágazatcsoport a bruttó hozzáadott érték 26%-át állította elő 2017-ben.

2018 márciusában az ipari termelés⁹ volumene 2,4%-kal elmaradt az egy évvel korábbi magas bázistól. A kibocsátásra hatást gyakorolt, hogy 2018-ban március végére, 2017-ben áprilisra esett a húsvét. Munkanaphatástól megtisztított adatok alapján a termelés 1,9%-kal nőtt. (2018 márciusában kettővel kevesebb munkanap volt, mint egy évvel korábban.) Az értékesítésben domináns export volumene 4,1%-kal csökkent, a belföldi eladásoké azonban 8,0%-kal emelkedett. Az iparon belül meghatározó részesedéssel (95%) bíró feldolgozóipar termelése 3,0%-kal csökkent, az energiaiparé viszont 6,8%-kal nőtt, amiben az előző évinél jóval hidegebb márciusi időjárás is szerepet játszott. A csekély súlyú bányászat kibocsátása összehasonlításon 46%-kal bővült. A feldolgozóiparon belül a legnagyobb termelési értékkel rendelkező járműgyártás volumene 2,6, az elektronikai iparé 4,0, az élelmiszeriparé 2,4%-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál.

⁹ Az ipar összesen adata a teljes iparra, az iparon belüli adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

8. ábra

A márciusi kibocsátás az **előző hónaphoz képest** – a szezonális és munkanaptényezővel kiigazított adatok szerint – 0,7%-kal mérséklődött, ezzel három hónapig tartó emelkedő tendencia tört meg.

Az ipari termelés volumene **2018 I. negyedévében** összességében 2,5%-kal meghaladta az egy évvel korábit. A növekedést a belföldi értékesítések 5,9%-os bővülése támogatta, az export volumene ugyanakkor 0,2%-kal mérséklődött. Ennek ellenére az ipari tevékenységet folytató vállalkozásokat továbbra is nagyfokú exportorientáció jellemzi: értékesítési bevételük 63%-a a külpiazi eladásokból származott. A külföldi értékesítések közel felét a járműgyártás és az elektronikai ipar adta. Közülük a nagyobb súlyú járműgyártás exportja 1,1%-kal csökkent, az elektronikai iparé 2,1%-kal emelkedett a 2017. I. negyedévihez képest. A belföldi eladások volumennövekedéséhez a legtöbb feldolgozóipari terület hozzájárult, közülük az élelmiszeripar hazai értékesítései 6,1%-kal nőttek.

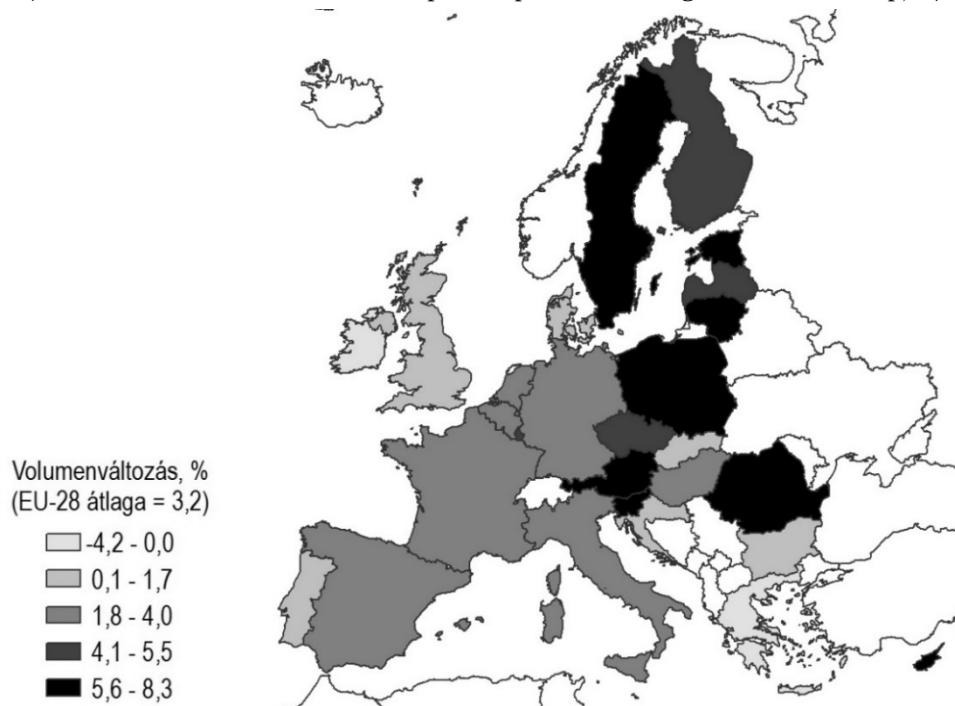
A naptárhatással kiigazított adatok szerint **uniós összehasonlításban**¹⁰ a hazai ipar növekedési üteme (4,0%) 2018 I. negyedévében meghaladta az EU-28 átlagát (3,2%). A hazánk legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németországban

¹⁰ Forrás: az Eurostat adatbázisa.

3,8%-kal bővült a kibocsátás az előző év azonos időszakához képest. A visegrádi országok közül Lengyelországban és Csehországban az uniós átlagot meghaladóan (6,2, illetve 4,6%-kal), Szlovákiában kismértékben (0,2%-kal) emelkedett a termelés volumene.

9. ábra

Az ipari termelés volumenváltozása az EU-28-tagállamokban, 2018. I. negyedév
(az előző év azonos időszakához képest, naptárhatással kiigazított adatok alapján)

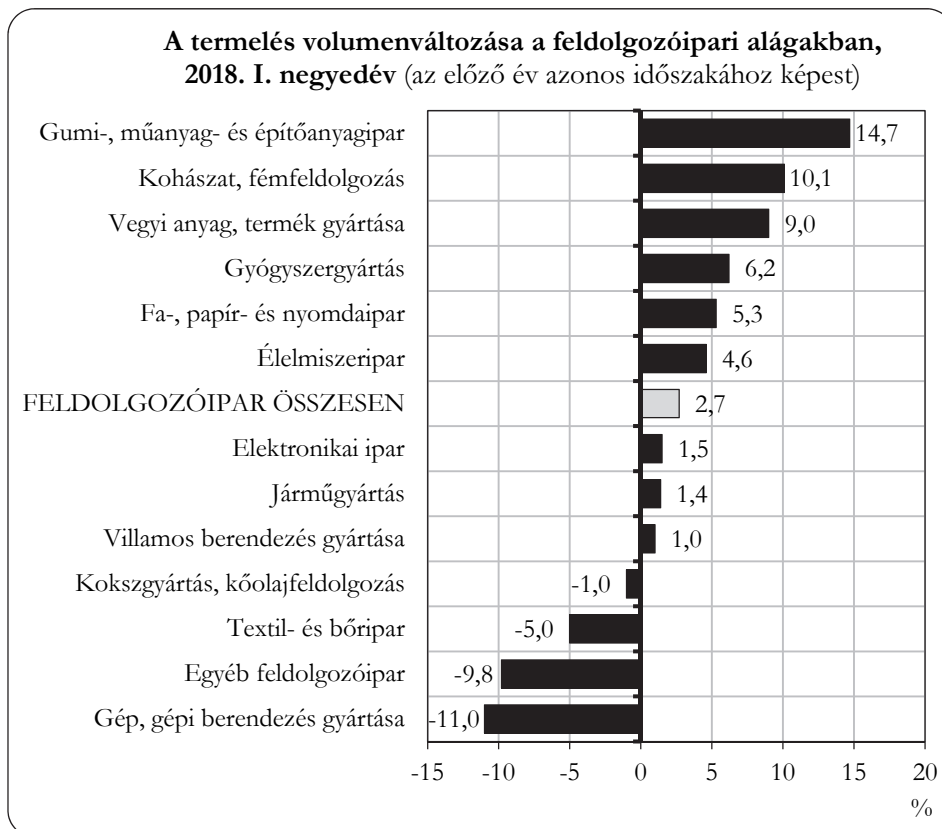
Forrás: az Eurostat adatbázisa.

Hazánkban 2018 I. negyedévében az ipari nemzetgazdasági ágak közül a **feldolgozóipar** és a **bányászat** termelése emelkedett (2,7, illetve 66%-kal), az **energiaiparé** – a januári visszaesés hatására – 4,7%-kal csökkent az előző év azonos időszakához mérten. A csekély súlyú bányászat dinamikus bővülését a kőolaj- és földgázkitermeléssel kapcsolatos tevékenységek, valamint az élénk építőipari keresletet kiszolgáló, elsősorban az útépitésekhez szállító kőfejtés-, homok- és agyagbányászat volumennövekedése okozta.

A tizenhárom feldolgozóipari alág közül kilencben nőtt a kibocsátás 2018 I. negyedévében. Közülük a legnagyobb termelési értékkel rendelkező **járműgyártás** volumene 1,4%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. Ez a közútijárműalkatrészgyártás bővüléséből adódott, miközben a másik nagy súlyú terület, a közútigépjárműgyártás volumene csökkent. A szinte teljes egészében külpicra termelő **elektronikai**

ipar 1,5%-kal bővült, amit alapvetően a híradástechnikai berendezés gyártásának 31%-os növekedése eredményezett, és hozzájárult – a jellemzően a járműipari cégeknek beszállító – elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártása is. Ugyanakkor szintén az elektronikai iparhoz tartozó elektronikus fogyasztási cikk gyártása 6,6%-kal csökkent. A feldolgozóipari termelés tizedét adó **élelmiszeripar** kibocsátása összehasonlításon 4,6%-kal nagyobb volt az egy évvel korábbinál, ezen belül a legnagyobb súlyú húsipar volumene 12%-kal emelkedett, amiben szerepe van az előző évi madárinfluenza miatti viszonylag alacsony bázisnak is. (A baromfihús feldolgozása, tartósítása 25%-kal bővült.) Az élelmiszeripar eladásai mindkét irányba nőttek, a nagyobb részarányú belföldi értékesítések 6,1, az export 1,0%-kal. A **gumi-, műanyag- és építőanyagipar termelése** 15%-kal emelkedett. A részterületek közül az exportorientált és a járműiparhoz is szorosan kapcsolódó gumiipar 23, a belföldi keresletre leginkább támaszkodó építőanyagipar – az építőipari konjunktúrával összefüggésben – 17, a legnagyobb súlyú műanyagipar 8,4%-kal bővült. További két közepes súlyú feldolgozóipari terület kibocsátása is kiemelkedően nőtt: a **kohászat, fémfeldolgozása** 10, a **vegyi anyag-, termékgyártása** 9,0%-kal. A hasonló részesedésű **gép, gépi berendezés gyártása** ugyanakkor számottevően (11%-kal) csökkent, alapvetően a motor és turbinagyártás visszaeső exportja miatt. A kisebb súlyú területek közül a feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben (5,3, illetve 6,2%-kal) nőtt a **fa- papír- és nyomdaipar**, valamint a **gyógyszeripar** termelési volumene, és kismértékben (1,0%-kal) emelkedett a **villamos berendezés gyártása** is. A **kokszyártás, kőolajfeldolgozás** kibocsátása 1,0, a feldolgozóipari termelésben a legkisebb súlyú **textil- és bőriparé** 5,0, az **egyéb feldolgozóiparé** 9,8%-kal elmaradt az egy évvel korábitól.

10. ábra

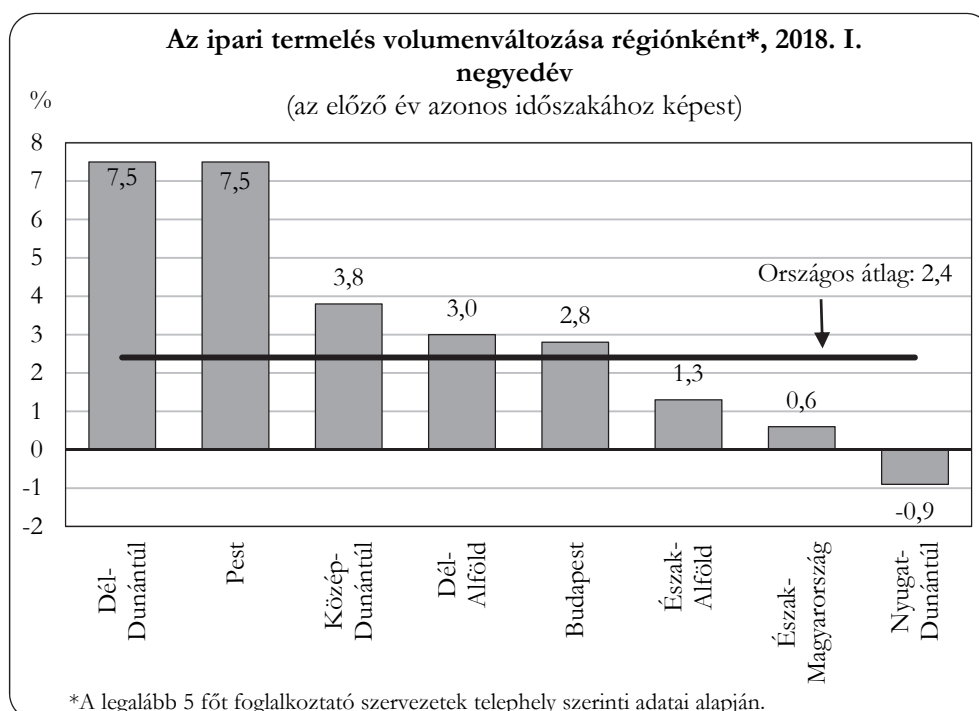

2018 I. negyedévében a **létszám-kategóriák szerint képzett vállalatcsoportok** mindegyikében bővült az ipari termelés volumene, a legdinamikusabban (11%-kal) az elsősorban hazai piacra termelő (5–49 fős) **kisvállalkozásoké**. A **közepes méretű vállalkozások** (50–249 fő) kibocsátása 4,7, az ipari termelés közel háromnegyedét adó, erősen exportorientált (legalább 250 főt foglalkoztató) **nagyvállalatoké** 1,0%-kal emelkedett. A bővülés húzóerejét mindhárom vállalati körben a belföldi eladások jelentették.

2018 I. negyedévében az ipari termelés volumene a **régiók** közül egyedül – az országos kibocsátás közel ötödét adó – Nyugat-Dunántúlon csökkent (0,9%-kal). A legnagyobb növekedés (7,5%) a kis részarányú Dél-Dunántúl és Pest régióban történt, a többiben 0,6–3,8%-kal bővült a termelés.¹¹ Az ország ipari termeléséhez a legnagyobb arányban továbbra is Közép-Dunántúl járult hozzá, ahol a teljes kibocsátás több mint ötödét állították elő.

¹¹ Telephely szerinti adatok alapján.

11. ábra

A januári és februári emelkedést követően a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok összes **új rendelésének** volumene 2018 márciusában – az exportrendelések csökkenése miatt – 5,0%-kal kisebb volt, mint az előző év azonos hónapjában. Március végén az összes **rendelésállomány** volumene 6,7%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól.

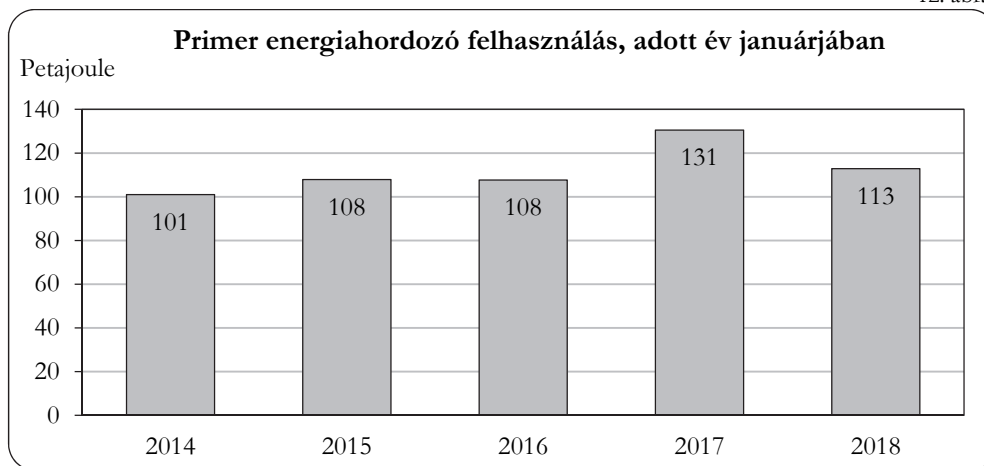
Energia

2018. I. negyedévben az ipari termelés 4,8%-át adó **energiaipari** kibocsátás (370 milliárd forint) összehasonlító áron 4,7%-kal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakánál. A teljesítmény közel kétharmadát létrehozó villamosenergia-termelés, -ellátás volumene 5,0%-kal csökkent, a termelés egyötödét előállító gázellátásé 0,9%-kal mérséklődött, a legkisebb súlyú (16%) gőzellátás, légkondicionálásé 8,1%-kal visszaesett.

Magyarországon a nemzetgazdasági teljesítmény **2017. évi** bővülése az energiafelhasználás növekedésével járt együtt. A bruttó hazai termék (GDP) volumenének 4,0%-os emelkedése mellett a hazai gazdaság szereplői az előző évinél

5,0%-kal több, összesen 1135 petajoule (PJ) **energiát használtak fel**, ezáltal a gazdaság relatív energiaigénye 1,0%-kal nőtt. 2018 első hónapjában az ország energiafogyasztása (113 PJ) 13%-kal elmaradt a 2017. januárától, de így is a második legmagasabb volt az elmúlt négy évben. Az előző évinél kisebb energiaszükséglethez az enyhe időjárás is hozzájárult, az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai szerint januárban az átlagos középhőmérséklet 8,5 C°-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

12. ábra

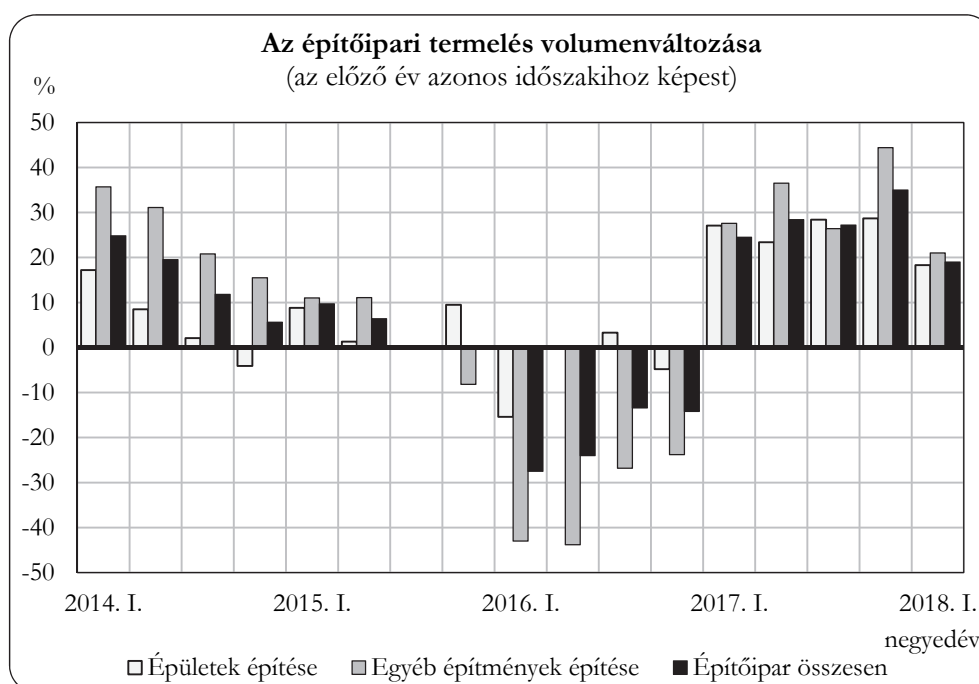
Az **év első hónapjában** az elsődleges energiafelhasználás 42%-át földgáz, 29%-át kőolaj és kőolajszármazék biztosította, ami túlnyomó részben külföldről származott. A szükséglet további 18%-át primer villamos energia, 6,1%-át szén- és széntermék adta. Előbbi döntően nukleáris energia, utóbbi felerészben hazai kitermelésű barnakőszén és külszíni fejtésű lignit volt. A fogyasztás fennmaradó 5,8%-át egyéb, megújuló energiaforrások elégitették ki. Januárban az ország energiaszükségletének felét nettó import biztosította. A **hazai termelés** 22, a **behozatal** 8,8%-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál. A behozatal több mint kilenczetedét képviselő fosszilis energiahordozók közül energiaértékben kifejezve a kőolaj importja 14, a szén- és szénterméké 28%-kal nőtt, a földgázé 31%-kal visszaesett. Az év első hónapjában az egy évvel korábbinál egynegyedével kisebb földgázszükséglet lehetőséget nyújtott készletezésre, ezáltal január végén a hazai tározókban lévő földgáz mennyisége¹² (102 PJ) fűtőértéken számolva 84%-kal több volt, mint 2017. január végén. (A már rendelkezésre álló adatok alapján februárban fokozódott a betárolt földgáz felhasználása, a hónap végi zárókészlet azonban /71 PJ/ így is meghaladta az egy évvel korábbit.)

¹² Forrás: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal.

Építőipar

Az **építőipar termelés értéke 2018 I. negyedévében** 482 milliárd forint volt, összehasonlítva áron számítva 19%-kal több, mint az elmúlt év azonos időszakában. Ezen belül **építményfőcsoport** szerint a termelés kétharmadát képviselő **épületek építése** kibocsátása 18, az egyharmad részt adó **egyéb építményeké** 21%-kal bővült. A termelés növekedéséhez ipari, lakó- és oktatási épületek, gyorsforgalmi utak kivitelezései, vasútfelújítási és közműépítési munkák egyaránt hozzájárultak.

13. ábra

A negyedéven belül egyenetlen volt az építőipari kibocsátás növekedése. Az első két hónapban az elmúlt év egészét jellemző lendület folytatódott, **januárban** 43, **februárban** 26%-kal haladta meg az építőipari termelés volumene az egy évvel korábit. **Márciusban** szerény, 1,4%-os bővülés következett be, amiben a magas bázisnak, az elmúlt év márciusinál kevesebb munkanapnak, illetve az egyes építőipari tevékenységek számára kedvezőtlenebb időjárásnak egyaránt szerepe volt.

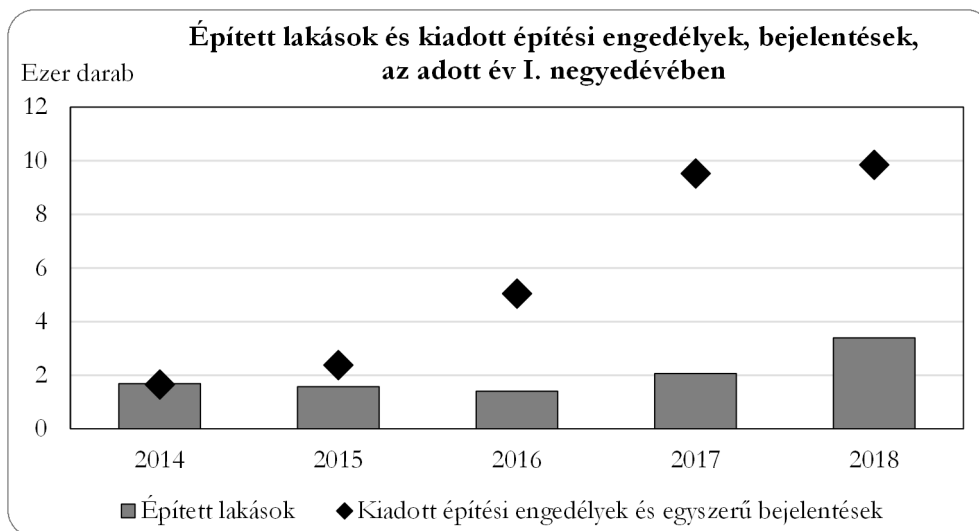
A március hónapban kötött **új szerződések** összehasonlítva áron számított értéke 7,1%-kal csökkent, az I. negyedév egészében létrejött megállapodásoké gyakorlatilag nem változott (+0,1%) az előző év azonos időszakához viszonyítva. A már korábban

megkötött, de még nem teljesített szerződéseket is figyelembe véve az építőipari vállalkozások **március végi szerződésállományának értéke** (2,2 ezer milliárd forint) összehasonlító áron 79%-kal meghaladta az egy évvel azelőttit. A rendelésállomány értékének nagyobb hányada (négyötöde) egyéb építmények kivitelezésére vonatkozott, ami összehasonlító áron számítva 2,2-szerese volt az egy évvel korábbinak, míg a fennmaradó részt kitevő, épületek építésére szóló érvényes megállapodások volumene 5,0%-kal nőtt.

Lakásépítés, ingatlanforgalom

2018 I. negyedévében 3394 új lakás épült, a **kiadott építési engedélyek és egyszerű bejelentések alapján** építendő lakások száma 9850 volt. Az előző év azonos időszakához képest a használatba vett új lakások száma 65, az építési engedélyek és bejelentések száma 3,4%-kal nőtt. Budapesten közel háromszorosára bővült az átadott új lakások száma, és a községekben is 69%-os volt az emelkedés. Fajlagosan a legtöbb lakás – tízezer lakosra számítva 3,9 – a városokban (Budapest nélkül) épült.

14. ábra

2018 I. negyedévében a lakások felét vállalkozások, felét természetes személyek építették. Budapesten a **vállalkozók** építései (73%), a községekben a **természetes személyeké** (68%) voltak jelentős túlsúlyban. A vállalkozói lakásépítés 2017 első negyedévéhez mért bővülése erőteljesebb (97%) volt, mint a természetes személyek építései (43%).

A lakások 52%-át építették **értékesítés céljából**, 47%-át **saját használatra**, és mindössze 1%-ot bérbeadásra. Az új lakások döntő többsége új lakóépületben készült el: 53%-uk családi házban, 37%-uk új többszintes, többlakásos épületben, illetve 3%-uk lakóparkban.

Az elkészült lakások átlagos **alapterülete** 99,5 m² volt, 5,5 m²-rel csökkent az egy évvel korábbihoz képest. Átlagosan a legnagyobb lakások (108,7 m²) a kisebb városokban, a legkisebbek (85,8 m²) Budapesten épültek. A felépített lakások 41%-a nagyobb volt 100 m²-nél, 22%-a pedig kisebb, mint 60 m².

2017-ben a lakáspiaci forgalom várhatóan nem fogja elérni az előző évi 9,1%-os növekedést, az eddig feldolgozott adatok a forgalom 2%-os bővülését jelzik előre. Az eladott lakások mindössze 3,4%-a volt új építésű. A mutató értéke csökkent az év során: az I. negyedévben még 4,3, a IV. negyedévben a tranzakciók mindössze 2,5%-ának volt a tárgya új lakás.

A forgalom mellett a **lakásárak** növekedése is lassult. A tiszta árváltozás az új- és a használtlakás-piacon egyaránt átlagosan 7,2%-os volt, és az ország egész területén érvényesült. Az összetételhatást is figyelembe vevő teljes árváltozás az új lakások piacán 13,5, a használt lakások piacán 5,8%-os volt. A használt lakások forgalmának összetétele az alacsonyabb minőségűek felé tolódott, ami a kistelepülések ingatlanpiacának élénkülésére utal. Mivel a nagyobb településeken dinamikusabb volt az áremelkedés, a területi különbségek tovább nőttek. A lakáspiac reálárszintje a lakáspiaci válságot megelőző 2008. évitől – egyes budapesti, Balaton környéki és a nyugati határ menti területet kivéve – általában elmaradt.

A 2017-ben eladott használt lakások átlagára Budapesten 24, a megyeszékhelyeken 13 millió, a kisebb városokban 11 millió, a községekben 6,9 millió forint volt. A községekben minden tizedik lakás 1 millió forint alatti áron kelt el, míg Budapesten a lakások mindössze 4,7%-a volt olcsóbb 10 millió forintnál. A budapestiek átlag négyzetméterára elérte a 415 ezer forintot. A főváros és a vidék közötti négyzetméterár különbség 2017-re közel háromszoros lett.

Kiskereskedelem

A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** volumene 2018 **márciusában** 8,7, **január–márciusában** 7,8%-kal nőtt, a naptárhatástól megtisztított adatok szerint egyaránt 7,3%-os volt a bővülés. Márciusban az előző hónaphoz képest – a szezonális és naptárhatástól megtisztított index szerint – az üzletek forgalma 1,0%-kal emelkedett.

15. ábra

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek** értékesítésének volumene 2018 I. negyedévében 7,2%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom 78%-át lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké 8,3, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 3,2%-kal emelkedett.

A **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek** esetében január–márciusban 8,9%-os volt a forgalomművekedés az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül – a használatcikk-üzletek (-4,4%) és a textil-, ruházati és lábbeliüzletek (-0,8%) kivételével – az iparcikk jellegű vegyes üzletek 15, a bútór-, műszakicikk-üzletek 11, a gyógyszer-, gyógyászatiternék-, illatszerüzletek 8,3, a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzletek 6,5%-kal növelték az eladásait. A termékek széles körére kiterjedő, az összforgalom mindössze 4,0%-át adó csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 22%-kal emelkedett.

Az **üzemanyagtöltő állomások** forgalmának volumene 2018 I. negyedévében 7,1%-kal bővült.

5. tábla

A kiskereskedelmi üzletek forgalmának alakulása, 2018. I. negyedév

(%)

Megnevezés	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Élelmiszer jellegű vegyes	37,4	8,3
Élelmiszer, ital, dohányáru	10,6	3,2
Élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes összesen	48,0	7,2
Iparcikk jellegű vegyes	3,3	14,5
Textil, ruházati és lábbeli	4,9	-0,8
Bútor, műszaki cikk	9,2	10,6
Könyv, számítástechnika, és egyéb iparcikk	6,9	6,5
Gyógyszer, gyógyászati termék, illatszer	7,4	8,3
Használt cikk	0,4	-4,4
Csomagküldő és internet	4,0	21,9
Nem élelmiszertermék jellegű összesen	36,2	8,9
Gépjárműüzemanyag forgalom	15,8	7,1
Kiskereskedelem összesen	100,0	7,8

A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** eladási volumene 2018 első három hónapjában 8,1%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.

Az **Európai Unióban** (EU-28) 2018. január–márciusban – az Eurostat naptárhatástól megtisztított adatai szerint – a kiskereskedelmi forgalom volumene átlagosan 1,9%-kal növekedett az előző év azonos időszakához mérten. A rendelkezésre álló adatok szerint a bővülés a csekély részarányú Máltán, illetve Magyarországon volt a legnagyobb (7% feletti) ugyanakkor Olaszországban, Szlovéniában és Belgiumban csökkenést tapasztaltunk. A **visegrádi négyek** (Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia) esetében 2018 I. negyedévében a kiskereskedelmi forgalom volumenének növekedése meghaladta az uniós átlagot. A forgalomnövekedés körükben 4,8% és 7,2% között alakult: az emelkedés Magyarországon volt a legnagyobb, Szlovákiában a legkisebb.

Turizmus, vendéglátás

2018 márciusában a kereskedelmi szálláshelyeken 871 ezer vendég 2 millió 53 ezer vendégéjszakát töltött el. Mindkét mutató 13%-kal felülmúlta az előző év azonos havit. A külföldi vendég-éjszakák száma 10, a belföldieké 16%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit.

2018. január–márciusban a kereskedelmi szálláshelyeken 2,2 millió vendég szállt meg, összesen 5,1 millió vendégéjszakára. A vendégek és a vendégéjszakák száma egyaránt 11%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

2018 I. negyedévében 1,0 millió **külföldi vendég** 1,2 millió éjszakát töltött el a kereskedelmi szálláshelyeken, 9,0, illetve 8,2%-kal többet az előző év azonos időszakánál. Az első három hónapban regisztrált vendégéjszakák száma alapján a legjelentősebb **küldő ország** továbbra is a teljes külföldi kereslet mintegy 11%-át kitevő Németország. A német vendégek 11%-kal több éjszakára maradtak, mint egy évvel korábban. A vendégéjszakák alapján a további 5 legfontosabb küldőország közül a Csehországból érkezők forgalma jelentősebb mértékben, 18%-kal, miközben az Olaszországból, Ausztriából és Oroszországból ide látogatóké 7,2–9,9%-kal bővült. Ugyanakkor az Egyesült Királyságból érkezők a tavaly január–márciusinál 2,4%-kal kevesebb vendégéjszakát töltöttek el a kereskedelmi szálláshelyeken. A külföldi vendégforgalom mindegyik turisztikai régióban nőtt.

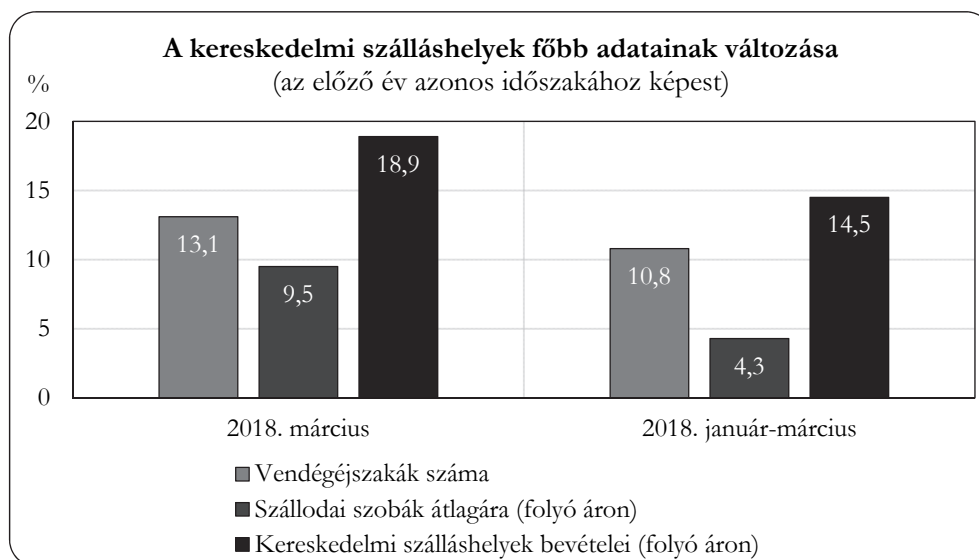
2018 első negyedévében 1,2 millió **belföldi vendég** érkezett a kereskedelmi szálláshelyekre, 13%-kal több, mint egy évvel korábban. Az általuk eltöltött éjszakák száma 2,5 millió volt, 14%-kal haladta meg a 2018. I. negyedévit. A belföldi vendégforgalom jelentős emelkedésében a március 15-éhez és a húsvéti ünnepekhez kapcsolódó hosszúhétvégék (naptárhatás) is szerepet játszottak. A **turisztikai régiók** mindegyikében nőtt a vendégéjszakában mért vendégforgalom, a bővülés mértéke a forgalom mintegy ötödét adó Balaton régióban volt a legmagasabb, 21%-os.

A kereskedelmi szálláshelyek 2018 első három hónapjában összesen 86,2 milliárd forint **bruttó bevételt** értek el, folyó áron 15%-kal többet, mint egy évvel korábban. A bevételek több mint fele a 14%-kal növekvő szállásdíjakból származott. A vendéglátásból származó (20,9 milliárd forint) és az egyéb bevételek (18,6 milliárd forint) 26, illetve 5,4%-kal haladták meg az előző év azonos időszakit.

A **szállodák** szobakihasználtsága átlagosan 50,8% volt január–márciusban, 3,5 százalékponttal magasabb, mint egy évvel korábban. A szállodai szobák átlagára (17 348 forint) jelentős mértékben, 4,3%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, az egy

kiadható szállodai szobára jutó szállásdíjbevétele (REVPAR: 8810 forint) szintén emelkedett, 12%-kal.

16. ábra

2018 márciusában az összes működő szálláshely héttizedében lehetett **Széchenyi Pihenőkártyával** fizetni. 2018 első negyedében összesen 3,5 milliárd forint értékben fizettek SZÉP-kártyával, ami folyó áron 12%-kal meghaladta az előző év azonos időszaki szintet.

2018 január-márciusában a vendéglátóhelyek eladási forgalma – a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeinek forgalmával együtt – összesen 236 milliárd forint volt, ennek 86%-a a kereskedelmi, 14%-a a munkahelyi vendéglátásból származott. A teljes forgalom volumene az időszak átlagában 4,2%-kal nőtt. A növekedés teljes egészében a kereskedelmi vendéglátóhelyek forgalmonövekedéséből (6,1%) adódott, ugyanekkor a munkahelyi vendéglátásé (6,5%) csökkent.

Szállítás, közlekedés

2018. I. negyedévben a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 5,1%-kal alacsonyabb volt, mint 2017 ugyanezen negyedévében. A nemzetközi forgalom teljesítménye 8,0%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól, a belföldi ugyanakkor 4,4%-kal meghaladta azt. A nemzetközi szállítások a

teljes szállítási teljesítmény 74%-át jelentették az év I. negyedévében. A teljes áruforgalmat illető teljesítménycsökkenés túlnyomórészt az átlagos szállítási távolság rövidebbé válásával magyarázható, mivel a szállított tömeg mindössze 0,5%-kal mérséklődött. A teljesítmény kétharmadát képviselő közúti áruszállítás 5,2%-kal csökkent, a vasúti áruszállítás teljesítménye 11%-kal visszaesett.

A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 2018 I. negyedévében 5,4%-kal több volt az egy évvel korábbinál. A növekedés az átlagos utazási távolság hosszabbá válásának következménye, az utazások száma ugyanis 1,0%-kal mérséklődött. A légi személyszállításban 24%-kal emelkedett a teljesítmény. A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma** a január–márciusi időszakban 3,0 millió fő volt, 17%-kal több az egy évvel korábbinál. Az összteljesítmény 47%-át adó autóbuszos közlekedés teljesítménye 1,0%-kal mérséklődött, a vasúti közlekedése 2,5%-kal bővült. 2018 első három hónapjában az összteljesítményből mintegy héttizedes aránnyal részesedő belföldi forgalom esetében 0,6, a nemzetközi forgalomban 19%-os növekedés következett be 2017 azonos időszakához képest.

A **helyi személyszállításban** 2018. I. negyedévben 554 millió utazást regisztráltunk, 1,9%-kal kevesebbet, mint tavaly ilyenkor. A csökkenés legfontosabb tényezőjét a metró és földalatti jelentette, amely járműveken megtett utazások száma 27%-kal visszaesett, összefüggésben az M3-as metróvonal felújítása miatti forgalomkieséssel. Az utazások 55%-át lebonyolító autóbuszok esetében ezzel szemben 5,7%-kal bővült az utasszám a 2017 I. negyedévihez képest, részben annak hatására, hogy az M3-as metró kiesett forgalmát buszokkal bonyolították le. (Érdemes figyelembe venni ugyanakkor, hogy a metróon, földalattin utazók száma 29 millióval csökkent, míg a Budapesten buszokon utazóké ennél kevesebbel, 19 millióval nőtt, a buszokat vidéken használók száma pedig 3 millióval kevesebb lett.) A villamosokat igénybe vevők száma 2,3%-kal emelkedett egy év alatt. Valamennyi közlekedési módozatot tekintve a fővárosban utazók száma 2,1, a vidéken közlekedőké 1,3%-kal elmaradt az egy évvel korábitól.

17. ábra

2018. január–márciusban 70 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 18%-kal többet, mint 2017 ugyanezen időszakában. Ezen belül az új – kétévesnél fiatalabb – személygépkocsik forgalomba helyezése 29, a használtaké 9,4%-kal nőtt. Az eltérő mértékű növekedések hatására az új személygépkocsik aránya a forgalomba helyezéseken belül 4,0 százalékponttal emelkedett, és 48%-ot tett ki.

*Termelői és fogyasztói árak***Mezőgazdasági termelői árak**

2018. márciusban a mezőgazdasági termelői árak 2,5%-kal növekedtek az előző év azonos időszakához képest. A növényi termékek ára 2,6, az élő állatok és állati termékeké 2,2%-kal emelkedett. A gabonafélék ára tizedével nőtt, ezzel szemben a zöldségféléké 7,4%-kal, a burgonyáé közel ötödével visszaesett. Az élő állatok termelőiár-szintje lényegesen nem változott (0,3%), az állati termékeké 6,2%-kal magasabb lett. A vágósertés ára 3,2%-kal csökkent, a tejé 3,2, a tojásé 17%-kal emelkedett.

2018 első negyedévében a mezőgazdasági termelői árak 1,3%-kal nőttek az előző év azonos időszakához képest, a növényi termékek ára 0,9, az élő állatok és állati termékek ára 1,9%-kal lett magasabb. A növényi termékek közül a gabonafélék ára 8,7%-kal emelkedett, ezen belül a kukorica ára tizedével, a búzáé 7,0%-kal nőtt. A gyümölcsfélék ára valamivel több mint negyedével lett magasabb 2017 első három hónapjához képest, az alma közel harmadával drágult. Csökkent viszont az ipari növények (14%), a zöldségfélék (12%) és a takarmánynövények (9,9%) ára. A vágómarha ára 17%-kal magasabb, a sertésé 7,2%-kal alacsonyabb lett, a baromfié gyakorlatilag nem változott. Az állati termékek ára 8,7%-kal nőtt, ezen belül a tejé 5,5%-kal, a tojásé 21%-kal emelkedett.

A mezőgazdasági ráfordítási árak az első negyedévben 2,0%-kal voltak magasabbak, mint az előző év azonos időszakában, ami a folyó termelőfelhasználás árszínvonalának 1,2, és a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 6,5%-os emelkedéséből adódott. A takarmányok (2,4%), a műtrágyák (1,6%), a növényvédőszer (2,0%), az állatgyógyászati készítmények (1,2%), valamint az energia és kenőanyagok ára (0,5%) is nőtt, a vetőmagárak azonban 5,4%-kal alacsonyabbak lettek. Az épületberuházások ára 8,3, a gépberuházásoké 5,8%-kal emelkedett. Az **agrárrolló**¹³ értéke 99,3% volt, a 2017. I. negyedévihez képest változatlan maradt.

¹³ A mezőgazdasági termelőiár-index és a ráfordításiár-index hányadosa.

Ipari, építőipari termelői árak

Hazánkban az **ipari termelői árak 2018 márciusában** 3,5%-kal meghaladták az egy évvel korábbit. A növekvő tendencia – a nyers- és alapanyagpiacok világgpiaci áremelkedésével összefüggésben – több mint egy éve tart. Az értékesítési irányok közül a belföldi eladások 3,3, az exportértékesítések 3,6%-kal drágultak.

Az ipari termelői árak **2018 I. negyedévében** összességében 3,6%-kal magasabbak voltak, mint az előző év azonos időszakában. A beruházási javakat gyártó ágazatokban átlagosan 4,4, az energia- és továbbfelhasználásra termelőkben 3,9, a fogyasztási cikkeket gyártókban 0,8%-kal emelkedtek az árak.

A **belföldre értékesített ipari termékekért** 2018 I. negyedévében 3,4%-kal többet kellett fizetni az egy évvel korábinál. Ezen belül az energiaipar hazai eladási árai 2,8, a feldolgozóiparéi 3,7%-kal növekedtek. A feldolgozóiparban folytatódott a 2017 egészére is jellemző tendencia, és az elektronikai ipar kivételével mindegyik alágiparcikkei drágultak. A jelentős súlyúnak számító élelmiszeripar termékei – lassuló áremelkedés mellett – 3,3%-kal kerültek többre, mint 2017 I. negyedévében. Az előző évi jelentős drágulás után a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás területén mérsékelten (0,5%-kal), a vegyianyag-termék gyártásában és a kohászat, fémfeldolgozásban azonban továbbra is erőteljesen (8,4, illetve 7,3%-kal) nőtték a belföldi értékesítési árak.

Az **ipari exportértékesítés árai** 2018 I. negyedévében 3,6%-kal növekedtek az egy évvel korábbihoz képest. Ehhez leginkább a járműipari termékek 6,7%-os drágulása járult hozzá, miközben a második legnagyobb értékű exportbevételt realizáló elektronikai iparban 0,7%-kal csökkentek az árak.

Hazánkhoz hasonlóan 2018 I. negyedévében az uniós tagországok többségében is emelkedtek az ipari termelői árak, az **EU-28 egészére számítva** átlagosan 1,5%-kal. A magyarországinál nagyobb mértékben (4,3, illetve 3,8%-kal) csak Máltán és Romániában drágultak az ipari cikkek.

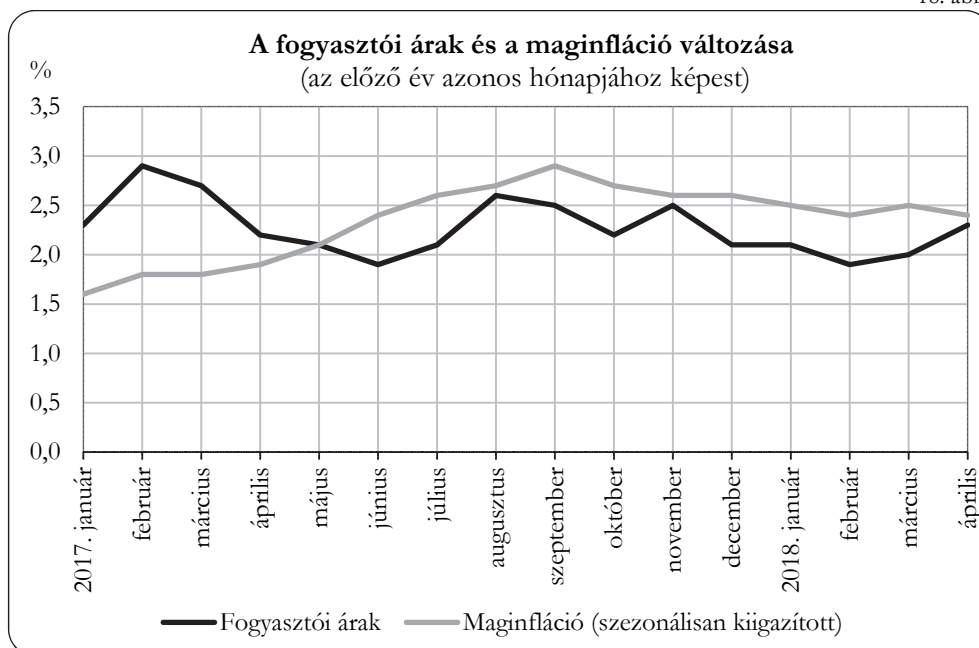
Az **építőipar termelői árai** 2018 I. negyedévében átlagosan 8,2%-kal emelkedtek **az előző év azonos időszakához viszonyítva**, nagyobb mértékben, mint az utóbbi tíz év I. negyedéveiben. Az árnövekedés az építőipari ágazatok közül az épületek építése területén volt a legnagyobb (11,0%), az egyéb építmények építésében 5,9, a speciális szaképítésben az építőipari átlaghoz közeli, 8,5%-ot tett ki.

Az építőipari termelői árak az **előző negyedévihez képest** átlagosan 3,3%-kal nőtték. Az építőipari ágazatok közül a szélső értékek e viszonylatban is az épületek, valamint az egyéb építmények építése területén alakultak ki (3,7, illetve 2,6%).

Fogyasztói árak

2018 első négy hónapjában a fogyasztói árak növekedési üteme kismértékben ingadozott. Az árszínvonal januárban átlagosan 2,1, februárban 1,9%-kal magasabb volt az egy évvel korábnál. A márciusi 2,0%-os áremelkedés után áprilisban 2,3%-os volt az áremelkedés. Január–áprilisban összességében 2,1%-kal nőttek az árak 2017 azonos időszakához képest. A szezonálisan kiigazított alap- vagy **maginfláció** az időszak során szűk sávban mozgott, ugyanakkor minden hónapban magasabb volt (2,4–2,5%), mint a fogyasztóiár-index.

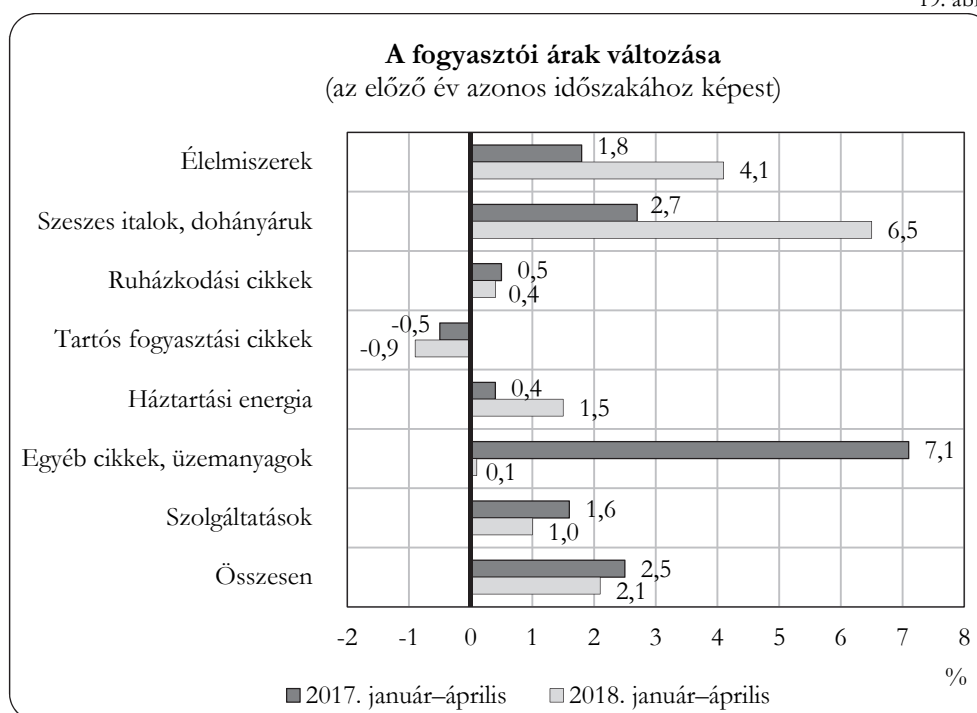
18. ábra

2018. január–áprilisban a tartós fogyasztási cikkek kivételével az egyes kiadási főcsoportok árszínvonala nőtt. A legnagyobb mértékben (6,5%-kal) a **szeszes italok, dohányárúk** árai növekedtek. A szeszes italok 3,3, a dohányárúk 9,8%-kal drágultak, utóbbiak alapvetően a dohánytermékekre kivetett jövedéki adó 2017. júliusi emelése hatására. Az **élelmiszerek** árai szintén átlag felett nőttek (4,1%-kal), ezen belül az árváltozás termékenként nagymértékben szóródott. A tojás ára jelentősen emelkedett (33%-kal) összefüggésben a tojáskínálat állategészségügyi okokra visszavezethető csökkenésével. A főbb élelmiszerek közül a tejtermékek (sajt nélkül) 7,4, a kenyér 5,9, a tej 5,8, a párizsi, kolbász 4,5, a sertéshús 4,0, a baromfihús 3,9%-kal drágult. Többek között az ételmezési célú gabonafélék (búza, rozs) termelői árainak emelkedése

következtében a liszt ára 5,0%-kal nőtt. A friss hazai és déligyümölcs 12%-kal többbe, a friss zöldség 4,4%-kal kevesebbe került az előző év azonos időszakánál. A burgonya ára 15, a cukoré 16%-kal visszaesett, előbbi elsősorban felvásárlási árának csökkenése, utóbbi jelentős részben a cukorrépa-termelést korlátozó uniós előírások feloldásának eredményeképpen. A nem előfizetéses éttermi étkezés annak ellenére drágult 5,5%-kal, hogy az éttermi szolgáltatás áfakulcsa januártól 18%-ról 5%-ra mérséklődött. A **háztartási energia** ára 1,5%-kal nőtt, ezen belül a főbb rezsitételeké (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) változatlan maradt. A palackos gázért és a szilárd tüzelőanyagokért többet kellett fizetni, különösen a tűzifa ára nőtt számottevően (14%-kal) a fokozódó kereslet és a forgalmazás szigorításából fakadó esetenkénti áruhiány miatt.

19. ábra

Január-áprilisban a **szolgáltatások** díjai átlagosan 1,0%-kal emelkedtek, ezen belül a belföldi üdülés 7,3, a lakbér 4,8, az egészségügyi szolgáltatás 3,7, a társasházi közös költség 3,4, az oktatási szolgáltatás 2,7, a közlekedési szolgáltatás 1,1%-kal. A hatósági ármegállapítás körébe tartozó víz-, csatornadíj nem módosult, ezen kívül a szerencsejáték, a szemétszállítás és a munkahelyre, iskolába történő utazás is

ugyanannyiba került, mint az előző év azonos időszakában. A telefon-, internethasználat 6,5%-kal olcsóbb lett, miután az internetszolgáltatás után felszámított áfa mértéke 2018. januártól 18%-ról 5%-ra csökkent. A **ruházkodási cikkek** árai az első négy hónapban átlagosan 0,4%-kal magasabbak voltak, mint 2017. január–áprilisban, ezen belül a női ruházaté 0,7, a férfié 0,5%-kal nőtt, a gyermekruházaté 1,0%-kal mérséklődött. A **tartós fogyasztási cikkek** árának csökkenése 2018 első négy hónapjában folytatódott. A főcsoportba tartozó termékek árai összességében 0,9%-kal mérséklődtek, ezen belül a tartós háztartási cikkeké 1,4%-kal nőtt, a járműveké 1,4, a tartós kulturális cikkeké (számítógép, telefon, televízió) 3,7%-kal csökkent. A fogyasztásban nagyobb súlyt képviselő járműüzemanyagok árai 0,8%-kal mérséklődtek. 2018. január–áprilisban az autóbenzin literenkénti átlagára (363 forint) 3, a gázolajé (369 forint) 4 forinttal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakánál. A gyógyszerek, gyógyárak árai 2,9%-kal emelkedtek.

Az árváltozás a **lakosság és a háztartások egyes csoportjait** eltérő jövedelmi helyzetük és fogyasztásuk miatt nem egyformán érintette. 2018. január–áprilisban a nyugdíjasok, illetve az alacsony jövedelműek körében az átlagosnál magasabb volt az infláció, mivel az élelmiszerek – előbbieknél ezen kívül a gyógyszerek, gyógyárak, az utóbbiaknál a szeszes italok, dohányárak és a szilárd tüzelőanyagok – nagyobb arányban jelentek meg kiadásaik között. Az infláció a magas jövedelműek esetében volt a legalacsonyabb, a kiadási főcsoportok közül egyedül a fogyasztásuk háromtizedét képviselő szolgáltatások áremelkedési üteme volt az átlagosnál magasabb.

6. tábla

A fogyasztói árak változása társadalmi rétegek szerint, 2018. január–április
(az előző év azonos időszakához képest)

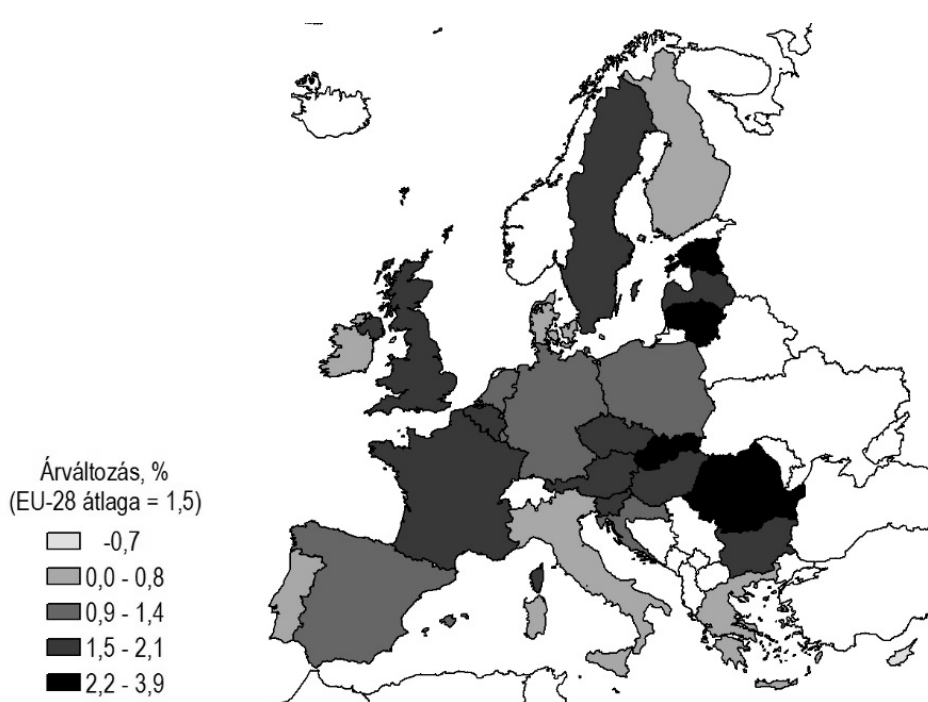
(%)

Kiadási főcsoport	Aktív	Legalább 3 gyermekes	Nyugdíjas	jövendelmű			Lakosság összesen
				Alacsony	Közepes	Magas	
háztartások							
Élelmiszerek	4,1	4,2	4,2	4,2	4,1	4,1	4,1
Szeszes italok, dohányárak	6,5	7,0	5,9	7,8	6,7	5,4	6,5
Ruházkodási cikkek	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4
Tartós fogyasztási cikkek	-1,0	-1,0	-0,8	-1,0	-1,1	-0,8	-0,9
Háztartási energia	1,5	1,8	1,4	2,2	1,6	0,9	1,5
Egyéb cikkek, üzemanyagok	-0,1	-0,3	1,0	0,1	0,2	0,0	0,1
Szolgáltatások	1,0	1,0	1,1	0,8	0,8	1,4	1,0
Összesen	2,0	2,0	2,3	2,7	2,0	1,9	2,1

2018. január–áprilisban Cipruson 0,7%-kal csökkentek, az **Európai Unió** többi tagországában 0,3 és 3,9% közötti mértékben nőttek az árak az előző év azonos időszakához képest. Az alacsony inflációs környezet kedvezően hatott a fogyasztói árak hazai alakulására. A nemzetközi összehasonlítást biztosító **harmonizált fogyasztóiár-index** (HICP) alapján az Európai Unióban 2018 első négy hónapjában átlagosan 1,5% volt az infláció. Az áremelkedés üteme Romániában, Észtországban és Litvániában volt a legmagasabb, Görögországban, Írországban és Dániában a legalacsonyabb. A magyarországival azonos inflációt mértek Lettországban (2,1%), az itteninél magasabbat az előbb említett 3 tagállamon kívül északi szomszédunknál. A Visegrádi Együttműködés országai közül Szlovákiában 2,6, Csehországban 1,8, Lengyelországban 1,0%-kal nőttek az árak.

20. ábra

A fogyasztói árak változása az EU-28-tagállamokban, 2018. I. negyedév
(az előző év azonos időszakához képest, a harmonizált fogyasztóiár-index alapján)

Forrás: az Eurostat adatbázisa.

*Társadalmi és jövedelmi folyamatok***Demográfiai helyzet¹⁴**

2018. I. negyedévét kevesebb halálozás és csökkenő természetes fogyás jellemezte 2017 azonos időszakához viszonyítva.

2018 első három hónapjában 21 731 **gyermek jött világra**, 413-mal, 1,9%-kal kevesebb a 2017. január–márciusinál. Januárban 0,5%-kal több, februárban és márciusban 0,8, illetve 5,3%-kal kevesebb élveszületés történt, mint 2017 azonos hónapjaiban. A **teljes termékenységi arányszám¹⁵** becslült értéke 1,45 volt, az előző év azonos időszakára számított értékkel megegyezően.

A 2018. I. negyedévi 36 623 **halálozás** 6,0%-os csökkenést jelent, számszerűen 2346-tal kevesebben hunytak el, mint az előző év azonos időszakában. Januárban 22, februárban 4,2%-kal kevesebben haltak meg az egy évvel korábbinál, márciusban viszont 12%-os emelkedés következett be.

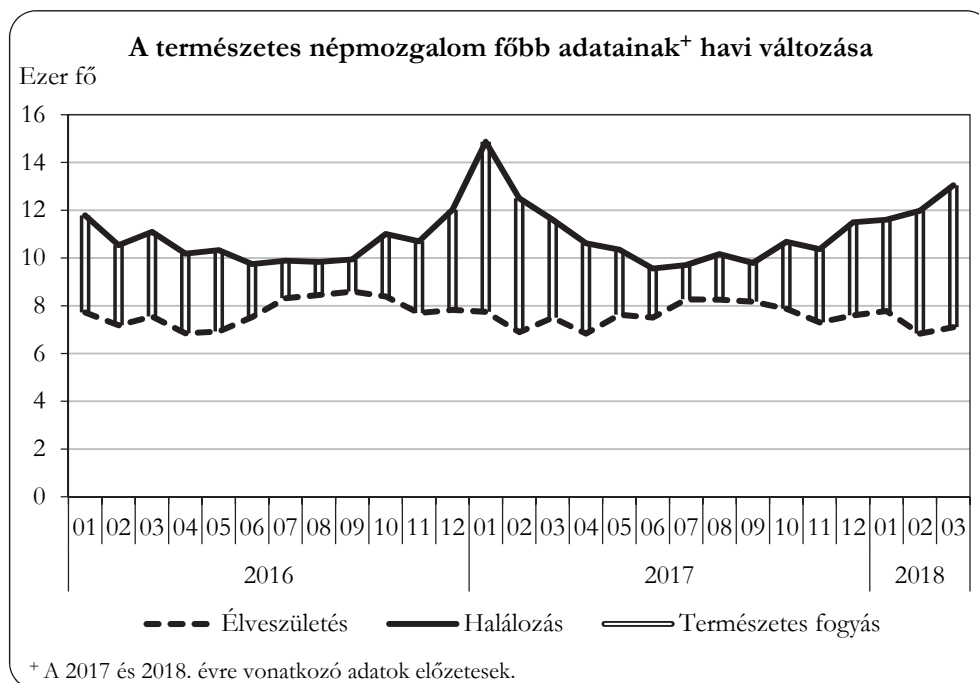
A halálozások száma nagyobb mértékben csökkent, mint az élveszületéseké, ennek következtében a **természetes fogyás** a 2017. január–márciusi 16 825-tel szemben 14 892 fő volt, ami 11%-os javulást jelent.

Az év első három hónapjában 6080 pár kötött **házasságot**. A házasságkötések száma 0,5%-kal, 32-vel kevesebb volt a 2017 azonos időszakánál. Januárban és februárban átlagosan 0,6%-kal emelkedett, márciusban viszont 1,9%-kal csökkent a házasságra lépő párok száma.

¹⁴ A 2017. évre vonatkozó adatok előzetesek.

¹⁵ A teljes termékenységi arányszám azt fejezi ki, hogy az adott időszak kor szerinti születési gyakorisága mellett egy nő az élete folyamán hány gyermeknek adna életet.

21. ábra

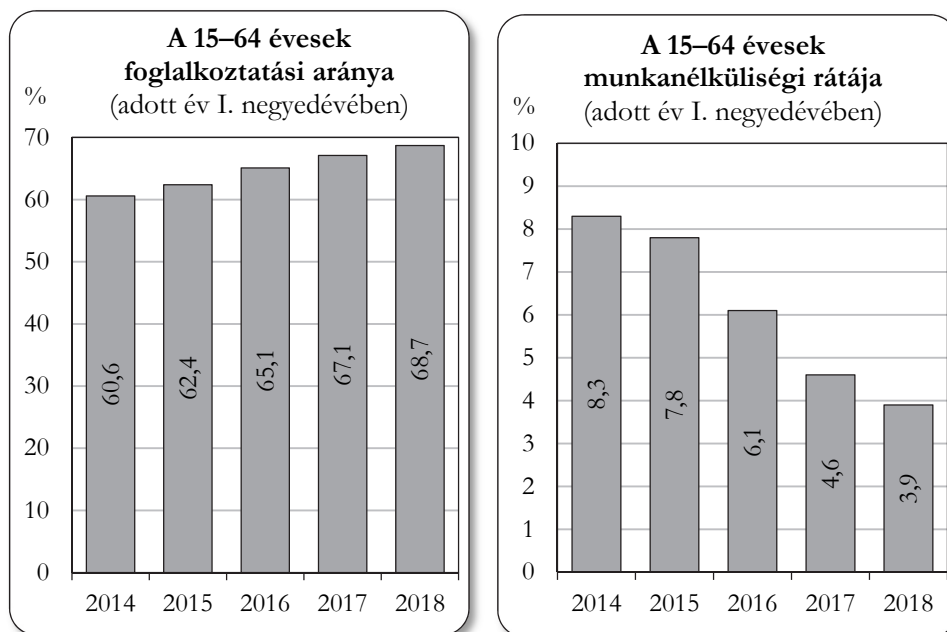
Ezer lakosra 2018 első három hónapjában 9,0 élveszületés és 15,2 halálozás jutott. Előbbi 0,1, utóbbi 0,9 ezrelékponttal alacsonyabb volt a 2017. január–márciusinál, ennek eredményeként a természetes fogyás 0,8 ezrelékponttal, 6,2 ezrelékre mérséklődött. Ezer élveszületésre 3,4 csecsemőhalálozás jutott, ami közel azonos az egy évvel korábbival. A házasságkötési arányszám 2,5 ezrelékes értéke szinte nem változott.

Régióinként az élveszületések száma különbözőképpen alakult, két régióban emelkedett, ötben mérséklődött, egyben pedig változatlan maradt. A legjelentősebb emelkedést Nyugat-Dunántúlon (4,7%), a legnagyobb csökkenést Közép-Dunántúlon (6,1%) regisztráltuk. A halálozások száma valamennyi régióban mérséklődött, a legjelentősebb mértékben Nyugat-Dunántúlon (9,4%), a legkevésbé Észak-Alföldön és Pest régióban (3,3%). A természetes fogyás valamennyi régióban csökkent. A születések számának növekedése és a halálozások számának országos átlagot meghaladó mérséklődése miatt a legjelentősebb csökkenés Nyugat-Dunántúlon (24%) következett be. A házasságkötések száma három régióban emelkedett, ötben pedig csökkent. A legnagyobb emelkedés Közép-Dunántúlon (7,3%), a legnagyobb csökkenés Dél-Alföldön (8,3%) történt.

Munkaerőpiac, keresetek

2018 I. negyedévében tovább javultak a munkaerőpiaci mutatók: többen dolgoztak és kevesebben voltak munkanélküliek, így a gazdaságilag aktívák száma és aránya nőtt, miközben az inaktívaké mérséklődött.

22–23. ábra

Uniós összehasonlításban Magyarország munkaerőpiaci pozíciója folyamatosan javult az elmúlt években. A rendelkezésre álló legfrissebb, 2017. évi adatok szerint a magyar foglalkoztatási arány (68,2%) magasabb (67,6%), míg a munkanélküliség hazai szintje (4,2%) jóval kisebb volt az EU–28 átlagánál (7,8%). Hazánk a tagállamok foglalkoztatási rangsorában a középmezőnyben található, a magyar munkanélküliségi ráta pedig a negyedik legalacsonyabb.¹⁶

2018 I. negyedévében a 15–74 éves **foglalkoztatottak átlagos létszáma** 4 millió 435 ezer fő volt, ami 67 ezer fős növekedést jelentett az egy évvel korábbihoz képest. A létszámemelkedés teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiacon realizálódott, itt 125 ezer fős bővülés történt, ugyanakkor a közfoglalkoztatottak száma és a külföldön munkát vállalóké – 42, valamint 15 ezer fővel – elmaradt a 2017. I. negyedévitől.

¹⁶ Az adatok a 15–64 éves népességre vonatkoznak. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

A foglalkoztatottak közül 4 millió 382 ezren tartoztak a 15–64 évesek közé, 60 ezer fővel (1,4%-kal) többen az egy évvel korábbinál, foglalkoztatási arányuk pedig 1,6 százalékponttal, 68,7%-ra nőtt.

A **férfiakat** magasabb foglalkoztatási szint (75,8%) jellemezte, mint a **nőket** (61,6%), egyúttal előbbiek körében a – 2017. I. negyedévéhez viszonyított – javulás mértéke is nagyobb volt (2,0 és 1,1 százalékpont). A **korcsoportok** foglalkoztatottsága ellentétesen alakult: míg a munkaerőpiacon kis létszámban jelen lévő 15–24 éves fiataloké csökkent, addig az ún. legjobb munkavállalási korú 25–54 éveseké, illetve az 55–64 éveseké nőtt. Az egyes korcsoportokhoz tartozó foglalkoztatási arány 27,7, 83,9 és 53,6% volt. Az **iskolai végzettség** alapján képzett négy kategóriában emelkedett a foglalkoztatási arány az előző év azonos időszakához viszonyítva, ennek mértéke 0,1–2,0 százalékpont közötti volt. Továbbra is a legfeljebb alapfokú végzettségűek foglalkoztatottá válásának esélye a legkisebb, a felsőfokú végzettségűeké pedig a legnagyobb: foglalkoztatási arányuk 38,4 és 85,4% volt 2018 I. negyedévében.

7. tábla

**A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és munkanélküliségi rátája
főbb jellemzők szerint**

Megnevezés	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
			(%)	
	2017. I. negyedév	2018. I. negyedév	2017. I. negyedév	2018. I. negyedév
Nemek szerint				
Férfiak	73,8	75,8	4,4	3,6
Nők	60,6	61,6	4,7	4,3
Korcsoportok szerint				
15–24 éves	28,4	27,7	10,3	10,4
25–54 éves	82,7	83,9	4,1	3,6
55–64 éves	50,1	53,6	4,3	2,4
Legmagasabb iskolai végzettség szerint				
Legfeljebb alapfokú	37,4	38,4	12,3	11,1
Középfokú, érettségi nélkül	74,8	76,8	4,6	3,8
Középfokú, érettségivel	70,1	70,2	3,5	3,3
Felsőfokú	83,8	85,4	2,0	1,3
Összesen	67,1	68,7	4,6	3,9

Éves összehasonlításban a **nemzetgazdaság szektorai** közül a mezőgazdaságban 2,1, az iparban 2,6, az építőiparban 16%-kal dolgoztak többen, ugyanakkor a szolgáltatást csökkenő foglalkoztatotti létszám (0,6%) jellemezte. (A nemzetgazdaság egészében a 60 ezer fős bővülés közel háromnegyedét az építőipar növekvő létszáma magyarázta.) Az agráriumban 211 ezer, az iparban 1 millió 99 ezer, az építőiparban 318 ezer, a szolgáltatásban 2 millió 754 ezer főt foglalkoztattak. Az iparon belül létszámnövekedés jellemezte a bányászat, a feldolgozóipar és az energiaipar területét, miközben kevesebben dolgoztak a víz- és hulladékgazdálkodásban. A feldolgozóiparon belül a nagy létszámú járműgyártás, a kohászat, fémfeldolgozás, valamint a faipar területén emelkedett számottevő mértékben a foglalkoztatottság a 2017. I. negyedévihez képest, ezzel szemben az élelmiszeripar, illetve a gumi-, műanyag- és építőanyag-ipar jelentős létszámvesztéséget könyvelt el. A foglalkoztatottak száma a jellemzően közszolgáltató tevékenységet ellátó ágakban ellentétesen alakult: míg a közigazgatásban mérséklődött, addig az oktatásban és a humán egészségügyi, szociális ellátásban nőtt a 2017. I. negyedévihez képest. A piaci szolgáltatóágak közül a kereskedelem, az ingatlanügyletek és az egyéb szolgáltatás területén többen dolgoztak, mint az előző év azonos időszakában, ugyanakkor a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás és a pénzügyi szolgáltatás létszáma jelentősen csökkent.

2018. I. negyedévben a 15–64 éves korosztályban a **munkanélküliek** száma 178 ezer fő volt, 29 ezer fővel (14%-kal) kevesebb az egy évvel korábinál, a munkanélküliségi ráta 3,9%-os értéke pedig 0,7 százalékponttal maradt el a 2017. I. negyedévitől.¹⁷ (A munkanélküliség jelenlegi szintje – a negyedéves adatokkal összehasonlítva – a munkaerő-felmérés negyedszázados történetének egyik legalacsonyabb értéke.)

A **férfiakat** alacsonyabb munkanélküliségi ráta (3,6%) jellemezte, mint a **nőket** (4,3%), egyúttal előbbieknél a munkanélküliségi ráta nagyobb mértékben javult (0,9 és 0,4 százalékpont). A 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája mintavételi hibahatáron belül változott, ugyanakkor a 25–54 és az 55–64 éveseké mérséklődött a 2017. I. negyedévihez viszonyítva. (A munkanélküliség szintje ezekben a korosztályokban 10,4, 3,6 és 2,4% volt 2018 I. negyedévében.) A 15–64 éves népesség **iskolai végzettség** szerinti munkanélküliségi rátája mind a négy fő kategóriában javult az előző év azonos időszakához képest, a leginkább (1,3 százalékponttal) a legfeljebb

¹⁷ A KSH munkaerő-felmérése mellett a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adminisztratív forrásából szintén rendelkezésre állnak munkanélküliségi adatok. Ez alapján 2018. március végén a **nyilvántartott álláskeresők száma** egy év alatt 19%-kal, 284,6 ezer főre mérséklődött.

alapfokú végzettségűeké mérséklődött, ennek ellenére változatlanul körükben a legmagasabb, 11,1% a mutató értéke.

Az **álláskereséssel eltöltött átlagos idő hossza**, valamint a **tartósan**, legalább egy éve **állástalanok aránya** 2018 I. negyedévében egyaránt mérséklődött, előbbi 17,5 hónapról 16,5 hónapra, utóbbi 2,7 százalékponttal, 41,0%-ra.

2018 I. negyedévében a **régiókat** tekintve ellentétes munkaerőpiaci tendenciák érvényesültek. Budapestet csökkenő foglalkoztatás és növekvő munkanélküliség jellemezte, Közép- és Dél-Dunántúlon pedig mindkét mutató nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Pest, Nyugat-Dunántúl, Észak-Magyarország, illetve a két alföldi régióban a foglalkoztatási arány meghaladta a 2017. I. negyedévit, miközben a munkanélküliségi ráta alacsonyabb lett. A foglalkoztatás leginkább Nyugat-Dunántúlon bővült (3,7 százalékponttal), Észak-Magyarországon és Észak-Alföldön pedig a munkanélküliség javult nagymértékben (egyenként 1,8 százalékponttal). A legkedvezőbb munkaerőpiaci helyzet Nyugat-Dunántúlt jellemezte, itt a legmagasabb a foglalkoztatás szintje (73,5%) és a legalacsonyabb a munkanélküliségé (1,8%), miközben Dél-Dunántúlon mértük a legkisebb foglalkoztatási arányt (62,3%), és a legmagasabb munkanélküliségi rátát (6,9%).

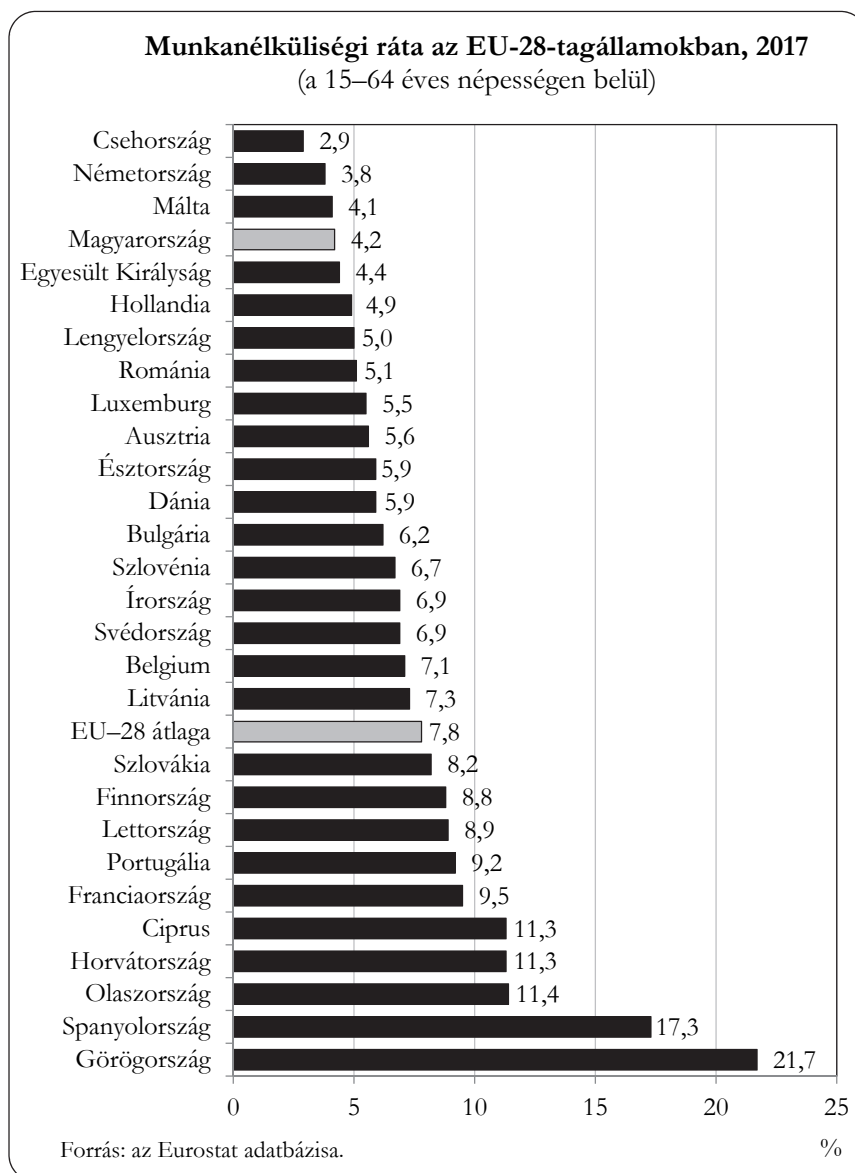
8. tábla

A főbb munkaerőpiaci mutatók alakulása régióként, 2018. I. negyedév
(a 15–64 éves népesség körében)

Régiók	A foglalkoztatási arány		A munkanélküliségi ráta	
	értéke, %	változása az előző év azonos időszakához képest, százalékpont	értéke, %	változása az előző év azonos időszakához képest, százalékpont
Budapest	72,7	-0,5	3,5	0,4
Pest	71,2	2,8	1,9	-0,9
Közép-Dunántúl	70,4	0,9	2,3	0,4
Nyugat-Dunántúl	73,5	3,7	1,8	-0,6
Dél-Dunántúl	62,3	0,4	6,9	0,4
Észak-Magyarország	64,1	2,2	5,0	-1,8
Észak-Alföld	65,1	2,1	6,7	-1,8
Dél-Alföld	67,8	1,4	3,6	-1,1
Ország összesen	68,7	1,6	3,9	-0,7

2017-ben a rendelkezésre álló legfrissebb **uniós munkaerőpiaci adatok** alapján kedvező folyamatok érvényesültek: az EU-28 átlagát és a tagországok mindegyikét tekintve – Dániát kivéve – a foglalkoztatottság bővült, a munkanélküliség pedig csökkent az előző évihez viszonyítva. A 15–64 évesek körében az EU-28 átlagában a **foglalkoztatási arány** egy év alatt 1,0 százalékponttal, 67,6%-ra nőtt, míg a **munkanélküliségi ráta** 0,9 százalékponttal, 7,8%-ra mérséklődött. A legnagyobb mértékű javulás Bulgáriában, Cipruson, Horvátországban, Portugáliában és Szlovéniában történt, miközben egyedüliként Dániában a foglalkoztatási arány 0,7 százalékponttal alacsonyabb lett. A legmagasabb foglalkoztatási szinttel az Egyesült Királyság, Észtország, – és az aránycsökkenés ellenére – Dánia, Németország, Hollandia és Svédország rendelkezett (74,1–76,9%), míg a legalacsonyabbal Görögország és Olaszország (53,5 és 58,0%). A munkanélküliség szintje továbbra is Görögországban és Spanyolországban kiemelkedő (21,7 és 17,3%), mint ahogy a 15–24 évesek munkanélküliségi rátája is ebben a két országban a legmagasabb: 43,6 és 38,6%. (A magyar fiataloké 10,7% volt, míg az EU-28 átlagában 16,8%-os munkanélküliségi rátát mértek.) Az állástalanok aránya – a 15–64 éves népességen belül – Csehországban és Németországban volt a legalacsonyabb 2017-ben: 2,9 és 3,8%.

24. ábra

2018 I. negyedében a keresetnövekedést elsősorban a minimálbér és a garantált bérminimum 8, illetve 12%-os emelése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá bizonyos állami közszolgáltató cégek munkavállalóit érintő bérrendezések befolyásolták.

2018 márciusában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű **bruttó átlagkeresete**¹⁸ 331 500 forint volt, 11,3%-kal több az előző év márciusinál. A családi adókedvezmény figyelembevételével becsülhető **nettó átlagkereset** összege 229 000 forint, a családi adókedvezmény nélkül számolt nettó átlagbér – ugyancsak 11,3%-os bővülés mellett – 220 500 forint volt.

2018 I. negyedévében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten átlagosan **bruttó** 316 300 forintot kerestek, ez 12,4%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit. A **nettó átlagkereset** családi adókedvezménnyel együtt becsült összege 218 900 forintot tett ki, míg a kedvezmény nélküli nettó kereseti átlag szintén 12,4%-kal, 210 300 forintra nőtt. 2018-ban a családi adókedvezmény a kétgyermekes családok esetében tovább emelkedett, pozitívan befolyásolva nettó keresetük nagyságát és változását.

A **közfoglalkoztatottak nélkül** számolt **bruttó és nettó átlagkereset** egyaránt 11,4%-kal haladta meg a 2017. I. negyedévit. Ezen belül a **vállalkozásoknál** alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete 218 100 forint volt, ez 10,7%-os növekedést jelentett a 2017. I. negyedévéhez viszonyítva. A **költségvetés** területén egy év alatt 13,5%-kal 223 800 forintra nőtt a nettó átlagkereset, a **nonprofit** szervezeteknél dolgozók 196 000 forintos keresete 11,0%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál.

9. tábla

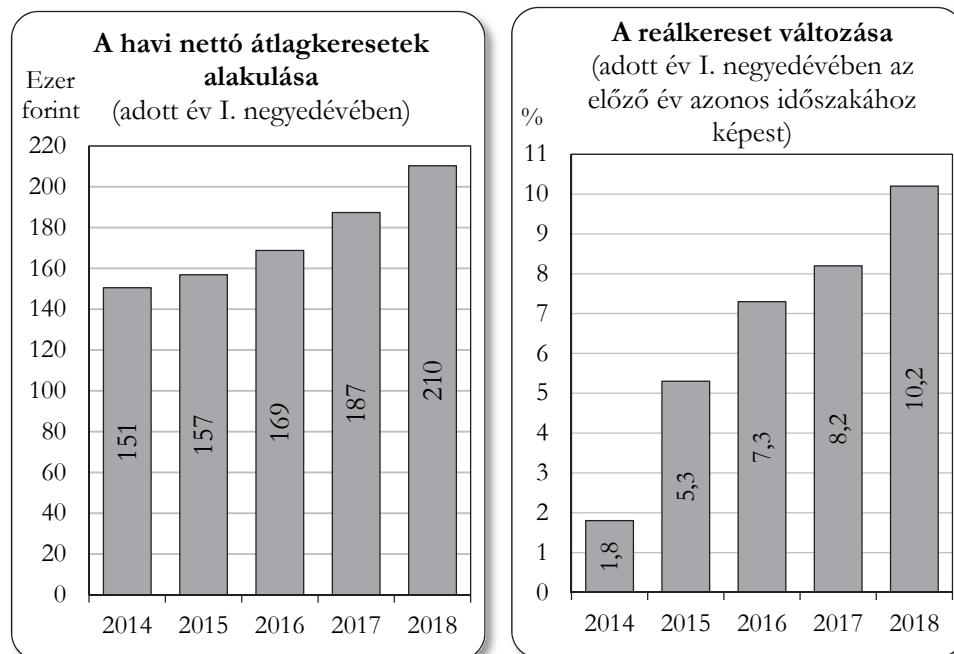
A nettó átlagkeresetek alakulása, 2018. január–március

Megnevezés	Összesen		Közfoglalkoztatás nélkül	
	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %
Versenyszféra	217 500	10,7	218 100	10,7
Költségvetés	197 900	16,4	223 800	13,5
Nonprofit szervezetek	180 500	10,5	196 000	11,0
Nemzetgazdaság összesen	210 300	12,4	218 600	11,4
Ebből: közfoglalkoztatott	54 700	1,3	X	X

¹⁸ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél. A Központi Statisztikai Hivatal az adatok pontosságának és minőségének további javítása érdekében változtatott az intézményi munkaügy-statisztikai adatgyűjtési rendszer [módszertanában](#).

A fogyasztói árak 2,0%-os emelkedése mellett a – családi adókedvezmény nélküli – **reálkereset** 10,2%-kal nőtt. (Az elmúlt évek hasonló időszakát tekintve a növekedés dinamikája folyamatosan gyorsult.)

25–26. ábra

A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak közül, közel 79 ezer fő – a 2011–2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban** részesült, ami átlagosan bruttó 8600, illetve 7500 forint juttatást jelentett 2018 I. negyedévében.

Közfoglalkoztatottként átlagosan 141,3 ezren dolgoztak – szinte kizárólag teljes munkaidőben –, létszámuk egy év alatt közel ötödével esett vissza. Bruttó átlagkeresetük összege (82 200 forint) 1,3%-kal nőtt a 2017. I. negyedévihez képest.

A **nemzetgazdasági ágak** kereseti rangsorában továbbra is a legmagasabb nettó átlagbér a pénzügyi szolgáltatás, valamint az információ és kommunikáció területét jellemezte, 383 és 373 ezer forintos átlagkeresetük 82 és 78%-kal magasabb volt a nemzetgazdaság átlagánál. Ezzel szemben a legkevesebbet a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás és a humán egészségügyi, szociális ellátás¹⁹ munkavállalói kerestek: 136 és

¹⁹ A humán egészségügyi, szociális ellátás területén jelentős a közfoglalkoztatottak száma, a terület nettó átlagkeresete nélkülük számolva 192,3 ezer forintot tett ki 2018 I. negyedévében.

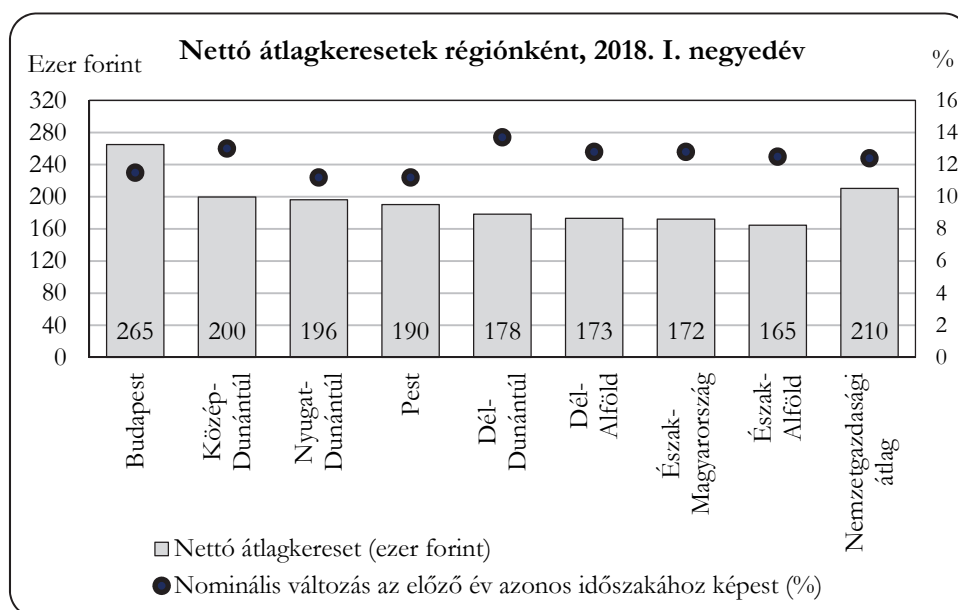
139 ezer forintos nettó átlagkeresetük 34–35%-kal elmaradt az átlagtól. A nemzetgazdaság valamennyi ágában nőttek a nettó átlagkeresetek az előző év azonos időszakához képest. Kiemelkedő, 17–18%-os béremelkedés a humán egészségügyi, szociális ellátás, az ingatlanügyletek, valamint a közigazgatás területén következett be. Ezzel szemben a pénzügyi szolgáltatás, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és az egyéb szolgáltatás ágát jellemezte a legkisebb (6,5–8,4%) bővülés. A többi területen 9,2–14% között alakult a bérnövekedés.

2018 I. negyedévében a **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) **havi bruttó átlagkereset** 296 800 forint volt, az egy év alatt bekövetkezett 11,6%-os emelkedés némileg alatta maradt a bruttó átlagkeresetek növekedésének. Ezen belül a versenyszférában 10,9, a költségvetésben 13,4%-kal magasabb volt a rendszeres havi bruttó átlagkeresetek összege az előző év azonos időszakánál. (A költségvetési intézményeknél alkalmazásban állók – közfoglalkoztatottak nélküli – rendszeres bére 10,5%-kal nőtt.)

A nemzetgazdasági szintű, átlagos **havi bruttó munkajövedelem** 331 800 forintot kitevő összege 12,6%-kal meghaladta az előző év I. negyedévit. A havi kereseten felüli egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (jubileumi jutalom, étkezési térítés, lakhatási támogatás, munkába járással kapcsolatos költségtérítések) a munkajövedelem 4,7%-át tették ki, ez 0,2 százalékponttal felülmúlta az egy évvel korábbit. A munkajövedelem kereseten felüli része a közigazgatás területén volt a legmagasabb (9,3%), míg a legalacsonyabb az oktatásban és az építőiparban (egyaránt 2,1%).

2018 I. negyedévében mindegyik **régióban** jelentős mértékben nőttek a nettó átlagkeresetek, aminek dinamikája Budapesten, Pesten és Nyugat-Dunántúlon alacsonyabb volt (11,2–11,5%), mint a nemzetgazdaság 12,4%-os átlaga. A legnagyobb mértékben, 13,7%-kal Dél-Dunántúlon emelkedtek a bérek, a többi régiót 12,5–13,0% közötti növekedés jellemezte az előző év azonos időszakához viszonyítva. A nettó kereset összege Budapesten kiemelkedő volt (265 000 forint), 100 ezer forinttal több, mint a legalacsonyabb értéket elérő Észak-Alföld régióban (164 600 forint).

27. ábra

Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek

2018 I. negyedévében 3019 személy sérüléssel közúti közlekedési **baleset** történt, 4,0%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. A balesetek kimenetele kedvezőbbé vált, mivel halálos balesetből 17, súlyos sérüléssel járóból 6,2%-kal kevesebb történt. A balesetekben összesen 4057 ember **sérült**, közülük 121-en **életüket veszítették**, és 924-en súlyosan sérültek. A halálos áldozatok száma 15, a súlyosan sérülteké 8,2%-kal csökkent. Összesen 253 gyermek sérült meg a balesetek során, halálos kimenetelű gyermekbaleset nem történt.

A balesetek 7,9%-át, 239 balesetet okoztak **ittas állapotban**, 5,8%-kal többet, mint 2017 első negyedévében. Az ittasan okozott balesetek több mint hattizedét (62%) személygépkocsi-vezetők, 21%-át pedig kerékpárosok okozták.

A balesetek 92%-ában járművezetők szegték meg a szabályokat, a leggyakrabban a sebesség nem megfelelő megválasztása (41%) és az elsőbbség meg nem adása (27%) fordult elő. A balesetek 6,5%-a történt gyalogosok hibájából.

Az első negyedévben a balesetek közel kétharmada **lakott területen belül** történt. Az autópályákon 18%-kal kevesebb volt a baleset, mint egy évvel korábban. A száz kilométerre jutó balesetek száma az M6-oson volt a legalacsonyabb (3), a jóval nagyobb forgalmú M1-esen pedig a legmagasabb (32), míg az autópályák átlagában 7,7 volt.

FÜGGELÉK

A TEÁOR'08 nómenklatúra szerinti nemzetgazdasági ágak teljes és a tájékoztatásban előforduló közérthető, rövid megnevezései

Teljes megnevezés, TEÁOR'08		Rövid megnevezés	
A	Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat	A	Mezőgazdaság
B	Bányászat, kőfejtés	B	Bányászat
C	Feldolgozóipar	C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	D	Energiaipar
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, hulladékgyártás, kármentesítés	E	Víz- és hulladékgyártás
F	Építőipar	F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	G	Kereskedelem
H	Szállítás, raktározás	H	Szállítás és raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	I	Vendéglátás
J	Információ, kommunikáció	J	Információ és kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	K	Pénzügyi szolgáltatás
L	Ingatlanügyletek	L	Ingatlanügyletek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	M	Tudományos és műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	N	Adminisztratív szolgáltatás
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	O	Közigazgatás
P	Oktatás	P	Oktatás
Q	Humán egészségügyi, szociális ellátás	Q	Egészségügyi szolgáltatás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	R	Művészet és szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás	S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék előállítása, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	T	Háztartások tevékenysége
U	Területen kívüli szervezet	U	Területen kívüli szervezet

Készült a Központi Statisztikai Hivatal Tájékoztatási igazgatóságán,
a Szakstatisztikai igazgatóság közreműködésével

Felelős kiadó:

Dr. Vukovich Gabriella elnök

Vezető szerkesztő:

Novák Géza osztályvezető

Készítették:

Herzog Tamás, Hidas Zsuzsanna
Jávorszky Anikó, Kelemen Nóra, Kovács Andrea, Kovács Krisztián,
Novák Zoltán, Nyakacska Mária, Retz Tamás, Varsányi Tamás

A KSH honlapján az adatbázisban és a kész táblarendszerekben folyamatosan frissülnek az adatok,
valamint elérhetőek a szakstatisztikánkénti részletes módszertani információk.

A honlap elérhetősége: www.ksh.hu

Kész táblák: Adatok menü, Táblák (STADAT) almenü

Adatbázis: Adatok menü, Tájékoztatási adatbázis almenü

Módszertani információk: Adatok menü, Módszertani információk(metaadatok) almenü

kommunikacio@ksh.hu

+36 345-6789 (telefon), +36 345-6788 (fax)